

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

182. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1933. évi augusztus 12

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedés díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A szatmári Kolumbusz-tojás

Szatmáron gazdaggyűlést tartottak s. ez alkalommal az egyik résztvevő gazdaember — egy a józan, egyszerű tizezrek táborából — javaslatot tett a gabona értékesítésére vonatkozólag. A javaslat lényege a következő:

Fogadja el a kincstár a gazdától az adófizetést buzában olyképpen, hogy egy-egy mázsa buzát 400 lejben vegyen be.

Akár a Kolumbusz tojása! Tessék csak meggondolni!

Az állam, amint ez köztudomású, úgy akar a mezőgazdák helyzetén segíteni, hogy buzavásárlónak, konkurensnek lép-vén fel, felferi a buza árát. Ehhez a konkurenciához azonban pénz kell. Kilencszáz milliót kért tehát a mezőgazdasági hitelintézet. Az intézet megtagadta a pénzt. Erre az állam felmondotta az intézettel fennálló szerződését és kölcsönt igényelt, megis kapta — a Nemzeti Banktól.

Tehát a 900 millió még nincs is egészen a kezei között s máris csomó bonyodalom, pereskedés.

Most már tegyük fel, hogy a 900 millió mozgatható, üzletelhető, mobilis. Az államnak, mint buza-vállalkozónak, szervezettel kell létesítenie. Rengeteg vevőt és eladót szerződtesse. Ugy a vevők, mint az eladók felülvizsgálására ellenőrző szervet kiépítenie.

Igy is meg fogják lopni.

Eltekintve attól, hogy az állam nem vásárolhat uzsoraárakon, mint egy kufár. Hiszen éppen azért lép közbe, hogy jó ára legyen a terménynek. Így azután meg történhetik, hogy jó áron vesz és rossz áron kényszerül eladni. Odavesz majd az alaptőke, ami annál könnyebben lehetséges, mert a kincstár annyit ért a mezőgazdasághoz, mint e sorok írója a cipő-talpaláshoz.

Mi következne az esetben, ha az állam megfogadná a szatmári gazda éppen olyan egyszerű, mint észszerű tanácsát?

Átvénné a buza mázsáját 400 lejben. Nem nagy ár, különösen, ha számot vetünk azzal, hogy az állam amugyis emelni akarja a gabona árát. Hiszen értékesítést akar. Esetleg éppen a 400 lejes árfolyamon képzelte el a felvásárlást. Tehát átvénné a buza mázsáját 400 lejben. Megkapná a terményt, de megspórolná a vásárló szervezet kiépítését.

A gazda azonnal megszabadulna a licitálástól, tehát attól a szörnyűségtől, amely termelvényének potom áron való elvesztésére kényszeríti. Ha nem elvesztés, nem kénytelen üzerek kezére adni magát. Tud várni a természettel. Ha pedig várni tud, akkor máris jobb árat kap, nem beszélve arról, hogy miután a termés jó része adó fejében állami magtárakba vándorolna, a kínálat természetesen csökkenne, a kereslet pedig emelkedne, ami szintén az árak emelkedését vonná maga után. Ha pedig emelkednék az ár, akkor az állam sem járna rosszul, vagy ha igen, annyira rosszul semmiesetre sem, mint a tervbevetett értékesítési akcióval járhat.

Ismételjük, olyan egyszerű ez a terv, mint a Kolumbusz tojása!

Csak egyetlen egy baj, egyetlen óriási baj van: Pénzügyminiszter ur!... Hogyan lehetne a szatmári javaslatot az Ön fülébe juttatni?

A német demars ügye felborítja az egész négyhatalmi direktóriumot

Franciaország azzal vádolja Mussolini, hogy cserbenhagyta, a Duce pedig azt nehézményezi, hogy elzárták a békés megegyezés útját

Habicht ismét éles rádióbeszédet intézett a Dollfuss-kormány ellen

Róma, augusztus 11.

Az osztrák sajtó híradásai nyomán tegnap egész Európát beszaladta az a valóban szenzációs híradás, hogy Mussolininek sikerült rendet teremtenie az osztrák-német ellenségeskedés ügyében. A bécsi lapok úgy közölték a hírt, hogy a római német körei határozott ígéretet tettek Mussolininek az osztrákellenes magatartás beszüntetésére, sőt arra is, hogy eddigi támadásaiért kellő elégtételt adj Ausztriának.

Ennek a hírnak a jelentőségét az emelte tulságosan is nagyra, hogy akkor indult el útjára, amikor Németország az osztrák-ügyben kapott francia-angol demarsot olyan erőteljesen visszautasította. A dolog úgy tünt fel, mintha Hitler kormánya erőteljesen visszacsapott volna Franciaországnak és Angliának akkor, amikor Olaszországgal szemben mosolyogva és barátságosan teljesítette azt, amit Franciaország és Anglia is kért.

Ha a hír igaz, úgy Németország a nemzetközi diplomáciában egészen szokatlan durvaságot tanúsított Franciaországgal és Angliával szemben, ez pedig a mai körülmények kö-

zött nem igen hihető el.

Es valóban: az osztrák sajtó híre nem bizonyult igaznak, illetve nem bizonyult eléggé igaznak. A fejlemények mára világosan mutatják, hogy miről volt szó Mussolini és a római német követ között és mit értett félre az osztrák sajtó.

Az ügyet római sajtójelentések világítják meg. Ismételt és most már hivatalos forrásra hivatkozva szegezük le, hogy

Olaszország a francia-angol demars ügyében nem foglalt állást.

noha Olaszország is a négyhatalmi szerződés aláírói közé tartozik s így elvárható lett volna a csatlakozása. Távolmaradásának azonban komoly oka volt. Mussolini ugyanis azon a véleményen volt, hogy az ügyet barátságos uton kell elintézni s nem merev diplomáciai jegyzékekkel. A Duce nem alaptalanul ragaszkodott a barátságos megoldás rendszerehez.

Juliusban ugyanis, amikor Papen alkancellár Rómában járt, szóba került az osztrák-német feszültség ügye is s akkor Papen ígéretet tett Mussolininek, hogy figyelembe véve Hitler Mussolini kívánságára, amely szerint

föltétlenül enyhíteni kell a német-osztrák feszültségen. Papen be is váltotta ígértét s azóta ebben a kérdésben állandósult bizalmas és barátságos tárgyalások folytak. Ezért javasolta Mussolini a barátságos megoldást és ellenezte a demarsot, miután a németek az angoloktól és franciáktól nehézményezett kérdésekben megnyugtató kijelentéseket tettek.

Az olasz lapok erőteljesen hangsúlyozzák, hogy

az olasz kormány közbelépése biztos eredménnyel járt volna, ha több idő áll rendelkezésre, illetve, ha az elszáított francia-angol demars el nem romlta a békés megoldás lehetőségét.

Rómában még ma is föltétlenül szükségesnek tartják az osztrák-német feszültség megszüntetését s a Duce tovább is folytatja ebben az irányban a munkáját, bár a helyzet ma még nehezebb, mint volt.

Ez a magyarázata tehát az állítólagos római német ígéretnak, ami ma már nem áll, mert az olasz sajtó szerint Franciaország türelmetlen és tapintatlan volt.

Máris megingott a négyhatalmi paktum?

A német visszautasítás Franciaországban egyre jobban borzolja a kedélyeket. Az utalás előre is látható volt, az eset alaposan kikezdte a négyhatalmi paktumot. Már az olasz lapok hangján érzik, hogy várni lehet francia részről a négyhatalmi paktum megszegésére való hivatkozást. Egyelőre még rejtette, de máris tiltakoznak az ellen, hogy Mussolini megszegte volna a paktumot. Azért indokolják, olyan szorgalmasan az olasz tartózkodást és azért hátrítanak minden felelősséget a német visszautasításért a francia türelmetlenségre.

Es a francia sajtó nem is mulasztotta el, amit vártak tőle. Az Echo de Paris elkeseredett hangú cikkben

követeli a négyhatalmi szerződés felbontását.

Fejtegetései szerint a német demars ügyéből világosan kiderült, hogy

sem Olaszország, sem Anglia nem törődnek

komolyan Franciaország érdekeivel és egyáltalában nem állnak az oldala mellé, a mikor erre szükség volna.

A szerződés csak a revízió érdekében jött létre, tehát éppen azon a ponton akar engedményeket kiskikarni, ahol Franciaország nem engedhet. Most már látszik, hogy

csak tréfa volt az a beállítás, amely szerint a francia-angol-olasz-német összefogás a béke érdekében van szükség.

Mussolini egyáltalában nem kiméli Franciaországot s nagy tévedés volt azt hinni, hogy a négyhatalmi szerződés az olasz-francia közeledés és barátság ügyét szolgálja.

Az egész paktum csak Olaszországnak kellett és Angolország is az olasz elképzelések szelvényében támogatta a kezdeményezést.

Franciaország végzetesen egyedül van a négyhatalmiban, sőt most már kiderült az is, hogy szemben áll a négyhatalmi szerződés másik három tagjával.

vádolja az osztrák kormányt, hogy s kérte a francia és angol beavatkozást.

A csütörtök reggeli francia sajtó véleménye szerint most már semmi remény sem lehet a kérdésből való kibontakozásra. Szerdaig még a francia kormány is azt hitte, hogy sikerülni fog békésen elintézni a demarsvisszautasítás kérdését. Szerdán azonban teljesen elromlott a helyzet s

most már nincs más lehetőség hátra: a folytonos német inzultusoknak a Népszövetség elé kell kerülniök.

Ha tehát valami megnyugtató nem történik időközben, úgy az osztrák-német feszültséget már az ősz folyamán le kell tárgyalni a népszövetségi tanácsnak.

ENGEDÉLYEZTÉK AZ OSZTRÁK SEGÉDRENDŐRSÉG FÖLÁLLÍTÁSÁT

Londoni jelentés adja hírül, hogy az angol, francia és olasz kormányok hozzájárultak annak az osztrák kérésnek a teljesítéséhez, amely szerint a Dollfuss-kormány az egyre erősödő nemzetiszocialista propaganda leküzdéséhez 8 ezer főnyi segédrendőrséget szeretne fölláttatni.

A nagyhatalmak kikötése annyi, hogy a segédrendőrség korlátolt, vagyis előre meghatározott időre szerveztessék s ez a 8 ezer ember is a hadügyminisztérium alá osztassék be, mint szervezete annak a rendfenntartásra engedélyezett katonaságnak, amit a békeszerződések Ausztria számára megszabtak.

Londonban úgy tudják, hogy a kisan-

tant sem allenzi ilyen értelemben az osz-

Habicht újabb kiméretlen rádiótámadása Ausztria ellen

Azok, akik azt hitték, hogy Németország a demarsra adott visszautasító válasz ellenére is mérsékelni fogja magát, hiszen néhány angol sajtójelentés szerint erre a hivatalos választól függetlenül ígéretet is tett, azok nagyon csalódtak.

Különösen Anglia csalódott, amikor bizott a német kormány higgadságában.

Csütörtökön este a müncheni rádióban újra megszólalt Habicht — akit Ausztriából annak idején kiutasítottak — és minden eddiginél erősebb és durvább támadást intézett a Dollfuss-kormány ellen.

Habicht azt mondta, hogy hazugság az, mintha az osztrák kormány Ausztria függetlenségét és szabadságát féltene. Az igazság az, hogy ebben a pillanatban egy terrorcsapat tartja az uralmat Ausztriában és ezt az uralmat a maga személyes érdekeiben használja ki. Most aztán, a mikor látja már, hogy nem tarthatja többé magát, mert nem kell országa népének sem, a külső hatalmakhoz fordul segítségért, hogy tovább is uralmon maradhasson.

Habicht folytatja azzal

trák kérés teljesítését és beleegyezését adta Lengyelország is.

CSEH-NÉMET KONFLIKTUS VAN KELETKEZŐBEN

Prágai jelentés szerint Bechyne vasútiügyi miniszter az egyik szociáldemokrata népgyűlésen heves kirohanást intézett a mai német kormány ellen. A miniszter egyes kijelentései miatt Holzhausen német ügyvivő megjelent a csehszlovák külügyminisztériumban és érélyeshangu tiltakozást jelentett be. A német demars azt is kifogásolta, hogy a csehszlovák miniszterelnök helyettese résztvevett a németellenes cseh gyűléseken.

Holzhausen még kijelentette, hogy Bechyne beszéde nagy visszataszítást keltett Németországban, hiszen a vasútiügyi miniszter többek között azt mondta, hogy Csehszlovákiának fegyverkeznie kell a fanatikus, brutális és kíméletlen reváns-háborút előkészítő Németországgal szemben.

Inzultálták az egyik temesvári hetilap szerkesztőjét

Temesvár, augusztus 11.

Damo Jenő újságíró, aki Heti Kurir című lapjában ugyancsak éles hangon támad Temesvárott közszereplő és közbecsülésben álló polgárokat, szerdán ismeretlen egyének nyílt utcán megtámadták és súlyosan megverték. Damo sebeit a mentők köztették be.

Anélkül, hogy Damo tülzásba vitt támadásaival még csak a legcsekélyebb közösséget is vállalnánk, le kell szögeznünk azt, hogy vitás ügyeket nem az utcán szoktak elintézni. A támadásnak egyébként is súlyos, a banditizmussal határos szépségfoltja az, hogy egy embert többen támadnak meg és vernek súlyosan össze.

Karóval majdnem agyon- verte régi haragosát

Csikszereda, augusztus 11

Ujabb véres eseménnyel bővült az egyre mozgalmasabb csikmegyei verekedési front.

Most Csikvacsácsi község szolgáltatta a véres anyagot. Fodor Imre, és Péter József Albert középkori gazdák évek óta ellenséges viszonyban éltek. Tegnap az utcán összetalálkoztak, és szót váltás keletkezett közöttük. Fodor radikális uton akart végezni ellenfelével és e célból a közelben levő kerítés egyik karóját kirántotta a földből és mire Péter futásra, vagy tédekezésre gondolhatott volna, ütlegezni kezdte.

Egymásután zúdultak a szerencsétlen gazdára a súlyosabbnál súlyosabb ütések, mig nem eszméletlenül került el az utca közepén. A megadult Fodor még akkor sem hagyta félbe a verekedést, hanem mindaddig ütötte tehetetlenül vérben fetengő ellenfelét, amíg az elősiető szomszédság ki nem csavarta kezéből a karót.

A súlyosan összevert embert lakására szállították és nyomban orvosi segítségért részesítették. Az orvosi vélemény szerint az összevert gazda felépüléséhez legalább negyven nap szükséges, ha egyáltalán számítani lehet életbenmaradásához.

A csikszeredai ügyészségre kísérték, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Mi történt a bukaresti Vénus- pálya bülféjében

Temesvár, augusztus 11

A temesvári Ripensia, Románia 1933 évi bajnoka a Venus pálya bülféjében lefolyt ligabajnokság beosztásának sorolását kifogásolta s szabályos befolyásának megállapításáért lépéseket tett. Állítólag a soroláshoz a NAC-al egy csoportba került és utólag a másik csoportba osztották be.

Mindenestre kíváncsian figyeljük a fejleményeket.

— Leugrott a harmadik emeletről az idegkimerült hivatalnoknő. Budapestről jelentik: Szerdán délután a MÁV Andrassy-uti palotájának harmadik emeletről leugrott Buzási Erzsébet 40 éves hivatalnoknő. Súlyos sérüléseivel a kórházba szállították. Az öngyilkossági kísérlet oka idegkimerültség.

Gyanusan elhuzódnak az osztrák—magyar gazdasági tárgyalások

Jelentések szerint Magyarország

csak az olasz—magyar szerződés után állapodhatik meg Ausztriával

Bécs, augusztus 11

Kállay magyar földművelésügyi miniszter, aki jelenleg Bécsben tartózkodik azokat a tárgyalásokat folytatja, amiket az osztrák kikiüldöttek Budapesten kezdtettek meg, nyilatkozatot adott a bécsi újságíróknak.

Kállay kijelentette, hogy az osztrák-magyar gazdasági és kereskedelmi tárgyalások igen kedvező mederben haladnak előre s remélhető, hogy hamarosan eredményesen be is fejeződnek. Főlegesen volna tagadni a tárgyalásokkal kapcsolatban azt, hogy a kölcsönös gazdasági közlekedésnek politikai célja is van s ez a cél: mennél szorosabbra fogni a baráti viszonyt a két ország között.

Ausztria és Magyarország erős közlekedési és gazdasági összefonódását tudvalevőleg Mussolini sürgeti, aki közép-európai politikai elképzeléseit éppen erre a barátságra kívánja felépíteni. Kállay nyi-

latkoztának az a része tehát nem hoz új meglepetést. Érdekes azonban a nyilatkozatban az, hogy a miniszter még mindig csak kedvező mederben előrehaladó tárgyalásokról beszél, holott a magyarországi sajtó csütörtökre már a végleges meg egyezést várta s a péntekre kitűzött minisztertanácsban Kállaynak már a megkötött egyezményről kellett volna beszámolnia. Ugy látszik, hogy a meg egyezésnél bizonyos nehézségek merültek fel, amiket még nem sikerült elhárítani az utób-

A budapesti hivatalos körök véleménye szerint az osztrák-magyar gazdasági meg egyezést nem fenyegetheti semmi veszedelem s ha a végleges szerződés késik valamit, annak a magyarázata az, hogy

az olasz-magyar szerződés megkötéséig nem is lehet kellő pontossággal megfogalmazni az osztrák-magyar szerződés néhány szakaszát,

hiszen az olasz-magyar és az osztrák-magyar gazdasági szerződések között szoros összefüggés van, amennyiben Olaszország a két ország közötti gazdasági közvetítésre vállalkozott. Mihelyt az olasz-magyar szerződés készen lesz, abban a pillanatban az osztrák-magyar is megkötöttnek tekinthető.

Rómában Imrédy pénzügyminiszter vezeti a tárgyalásokat magyar részről. A sajtóirodák úgy tudják, hogy Imrédy Rómából csütörtökre Bécsbe érkezik s aztán együtt tér vissza Budapestre Kállayval. Lehet, hogy Imrédy bécsi kitérése az olasz eredményt jelenti s ebben az esetben az sem lehetetlen, hogy a pénteki minisztertanács valóban a megkötött osztrák-magyar és olasz-magyar kereskedelmi szerződésről kap jelentést.

Budapestben erősen reménykednek abban, hogy ez így lesz.

A belügyminiszter nem engedélyezte az állásnélküli tanítók kongresszusát

A miniszter betiltó határozatát nem is indokolja

Kolozsvár, augusztus 11.

Az erdélyi állásnélküli tanítók, mintegy hétezeren, augusztus végére kongresszust terveztek Bukarestbe. Erre vonatkozó kérvényüket be is adták a belügyminisztériumba s abban a reményben, hogy a minisztériumnak semmi kifogása sem lesz, megtették a szükséges lépéseket a kongresszus megrendezésére.

Most aztán a kolozsvári prefektúra visszaérkezett a kérvény és a belügyminisztérium döntés. A minisztérium a kongresszust nem engedélyezte. Bővebb indoklást nem is adott, hanem a prefektúrára bízta, hogy a visszautasítást miként közli az érdekeltekkel.

A kormányintézkedés tanítói körökben érthetően rosszul hatott.

Rajta: megindulhat a paprika-őrület

A paprika vitamintartalmának kísérletei tovább folynak

Csak a főzött paprikában nincs vitamin, a nyers vagy ecetben eltett paprika tényleg vitamindus

Brassó, augusztus 11.

Néhány hónappal ezelőtt a B. L. is részletesen beszámolt arról, hogy dr. Szentgyörgyi Albert szegedi egyetemi tanár megállapította, hogy a paprikában rengeteg C. vitamin van. A kísérletek azóta is folynak és újabban ide vonatkozólag az alábbi megállapítások történtek:

— Ötfajta zöldpaprikát vettünk laboratóriumi vizsgálat alá, — mondja ez az információ — és megállapítottuk, hogy a paradicsompaprikában van a legtöbb vitamin, 1 kilogramm zöldpaprikában 1 gramm C-vitamint mutatott ki a vizsgálat. A legkevesebb a vitamin a közönséges fűszerpaprikában, egy kilóban alig 100—500 miligramm vitamint fedeztünk fel. Megállapította a vizsgálat azt is,

hogy a paprika hüvelyében, husában van a legtöbb vitamin.

95 százalékban mutatható ki a husban a C-vitamin jelenléte.

A paprika ereztében aránylag kis százalékban fordul elő a vitamin, a magban pedig nincs semmi.

— Szentgyörgyi professzor meglepő, kényszerített paradicsompaprikát használt fel kísérletei során. A szegedi vegyisérlet állomás most a szabadban termelt paprikafajtákat vette vizsgálat alá és azt is kutatja, hogy a fejlődés különböző stádiumában mily mennyiségben fordul elő C-vitamin. Feltehető ugyanis az is, hogy

a be nem érett zöldpaprika több vitamint tartalmaz, mint a teljesen érett.

A laboratóriumban főzött lecsó

Rendkívül érdekes a kísérletnek az a része, melyet az ecetes és a főzött paprikával folytatott a vegykísérleti intézet. A laboratóriumban éppen úgy, mint a háziasszonyok szokták, ecetbe rakták el a paprikát és egy bizonyos idő múltán vizsgálat alá vették az ecetes, savanyu paprikát. Megállapították ennek során, hogy

a C-vitamin bírja az ecetet ez semmiféle befolyással nincs rá és ennek révén az ecetpaprikában hosszú időre is meg lehet őrizni a vitamint.

Az ecetes paprika éppen télen, — amikor a legnagyobb szükség van rá, — igen olcsó és dús C-vitamin forrást biztosít a háztartások számára.

A VITAMIN NEM BIRJA A FORRALÁST

A főzött paprikát is tudományos vizsgálat

alá vették a vegykísérleti intézetben. A paprikaérés színe azonban ugyanígy igen népszerű étel az ugynevezett lecsó és

szabályszerűen lecsót főztek a laboratóriumban, tudományos kísérletek céljaira.

Az eredmény itt negatív volt, mert a vizsgálat megállapította, hogy

a vitamin nem sokáig bírja a forralást és az elkészített lecsó-ételben már nem is lehetett kimutatni a C-vitamin jelenlétét.

Az őrölt paprikát is vizsgálat alá vették a laboratóriumban. A szegedi édesnemes paprikáról megállapították, hogy a legtöbb vitamint tartalmazza, sőt arra a felfedezésre jutott a vegykísérleti állomás, hogy az őrölt édesnemes paprikában a C-vitamin mellett, kismértékben ugyan, de az A-vitamin jelen-

„Mozi“ a sepsiszentgyörgyi mozi körül

Sepsiszentgyörgy, augusztus 11.

A sepsiszentgyörgyi városi tanács legutóbbi ülésén kinos botrány tört ki a városi mozi gószínház bérbeadása körül. A botrány még ma is nagyon élénken foglalkoztatja a város polgárait s így nem érdektelen tisztázni a kérdést: mi is történt tulajdonképpen a sepsiszentgyörgyi mozi körül?

A bérbeadás még 1930. júniusában történt Boros Lajos bérrelte ki a mozit 360 ezer lej évi bérért. Borosnak társa is volt, Szabó Anna személyében. A bérlők azonban nem tudtak eleget tenni fizetési kötelezettségeiknek, végül is a hátralékos haszonbér 480 ezer lej re szaporodott fel. A város erre pert indított Szabó Anna ellen, ez a per azonban bírósági egyezséggel végződött. Szabó Anna kötelezte magát, hogy a hátralékokat kifizeti és a terméket átadja a városnak. Azonban az egyezés senki sem vált be, mert Szabó Anna nem tudott fizetni. Erre a város kilakoltatási végrehajtást kért, illetve ilyen értelemben utasította a városi ügyészt. Az ügyész azonban addig huzta halasztotta a kérés beadását, amíg Szabó Anna perújítási keresetét adott be s ennek alapján aztán a törvényszék a végrehajtást eljárást felfüggesztette.

A törvényszéki tárgyalásig azonban még sok minden történt. Szabó Anna ismételt békességre hívta fel a várost. Felajánlotta, hogy a biztosítékként letett 330 ezer lej értékű állampapirból egy részt értékesítsenek. Erre vevő is van. Aztán felajánlotta a mozi berendezését, ami hivatalos becsülés szerint 240 ezer lejre ér. A még mindig fennmaradó 70 ezer lejnyi adósságát pedig egy év alatt részletekben letörleszti.

A városi tanács azonban ezt az ajánlatot nem fogadta el s így az ügyet a bíróság le tárgyalta. Kedden történt meg a döntés. A törvényszék helyet adott a perújítási keresetnek és az iratokat visszaküldötte a járásbíróhoz. A perújítási kereset indokait Rauca dr. ügyvéd jogi szempontból is nagyon érdekesen állította be. Szerinte a városnak semmi joga sem volt a bérleti szerződés perlésére, mert a közigazgatási törvény világosan kimondja, hogy a városi tanácsok minden szerződését jóvá kell hagyatni a felsőbb hatóságokkal is. Ezt a tanács elmulasztotta. Ezenkívül a város csak az egyik bérlőt perelte, holott a szerződés felbontását csak az összes szerződő felek perbehívásával lehet kérni. A harmadik indok még ennél is érdekesebb. Az ügyvéd szerint fennforgott a pernél a veszélyes fenyegetés és a tévedésbeesés esete, amit a tanács követett el a perbefogottal szemben. A tárgyalást megelőző napon ugyanis felhívták Szabó Annát a tanácshoz s ott az egyik tanács tag azzal fenyegette meg, hogy amennyiben nem írja alá az egyezséget, azonnal kilakoltatják. Aztán elhallgatta a tanács Szabó Annával szemben azt a körülményt, hogy a többi bérlők bérösszegét 50 százalékkal csökkenteni akarja.

A törvényszék egy harmadik bíró bevonásával hozta meg az ítéletet és elfogadta Rauca dr. ügyvéd indoklásait. A valóság tehát az, hogy a sepsiszentgyörgyi városi tanács rendkívül súlyos hibákat követett el. Ugy viselkedett, mintha nem is lett volna jogtanácsos, ügyész, akinek az ilyen dolgokat intézni kell. Pedig van ügyész, hiszen azon a bizonyos tanácsülésen éppen a városi ügyész erőszkölte ki a botrányt, olyan vádaskodásokkal, amelyekért a felelősség, amint a köz-

VILÁGPOLITIKA

Ausztria,
amelynek hóna alá
nyulnak

Ausztria a nyugati hatalmaktól most kapja meg az ellenértékét annak, hogy egy erősen szembeszállt a hitleri csapattal: a nagy osztrák kölcsön jegyzését Londonban, mint Párisban és Rómában lezárták. Az angol részjegyzést a brit nemzeti bank, a franciát egy bankkonzorcium, amelynek élén a Banque de Paris et des Pays Bas s az olaszt is egy, a Banca d'Italia vezetése alatt álló bankkonzorcium irányítja.

A kölcsön összeg-részei és feltételei a következők:

Anglia: 4.514.200 font sterling, 96 százalékos árfolyamon és 3 percentes nominális kamatozással.

Franciaország: 408.125.000 frank, 93 százalékos árfolyamon és 5 és fél percentes nominális kamatozással.

Olaszország: 92750.000 lira, 91 százalékos árfolyamon és 5 percentes nominális kamatozással.

A svájci kölcsörész nem kerül nyilvános jegyzésre, hanem mint a svájci szövetségi kormány kölcsöne adatik Ausztriának 4 százalékos kamatozással.

A kamatok nem nagyok ugyan, de hozzá kell számítani, hogy a kölcsönöket 100 százalékos árfolyamon kell visszafizetni és a kibocsátási költségek is 6 százalékot tettek ki.

Belgiumban és Csehszlovákiában valószínűleg szintén lesznek jegyzések. Hollandia hozzájárulása az ész folyamára várható.

A kölcsönnek „1933-as nemzetközi szövetségi kölcsön” a neve. A kölcsön, ha tekintetbe vesszük a nemzetközi piac szorult helyzetét és azt, hogy minden más állam hiába fáradozott hasonló eredményért, Ausztriának nagy sikere, annál is inkább, mert az osztrák pénzügyi helyzet távolról sem szilárd és a hitelezőknek nem nyújt tulzolt biztosítékot. Ezt az utóbbi pontot egyébként úgy hidalják át, hogy a hitelezőknek az egyes kibocsátó államok adtak biztosítékokat.

Ausztria a kölcsön nagy részét régebbi kötelezettségeinek rendezésére használja fel. Tehát a kölcsön afféle konszolidációs kölcsönnek tekinthető.

A kamatfeltételek, a helyzetet tekintetve véve, kitünőek. Anglia mindössze 3 százalékos kérést, Svájc pedig 4 százalékos kamatozással al pari nyújtott kölcsönt.

A kölcsön feltételei szerint Ausztriának hamarosan belső kölcsönt is fel kell vennie. Ennek kibocsátása ősszel következik be.

Egyébként egy svájci-francia konzorcium Ausztria finanszírozására tervet dolgozott ki. A konzorcium egymillió svájci frank alaptőkével kezdené meg működését. Valószínű, hogy az osztrák kommunális öngazdálkodásról van szó, olyképpen, hogy az osztrák kormány 10 százalékos kamatot fizetne a befizetett tőkék után, ezenkívül a tiszta bevétel egyharmadát biztosítaná a konzorciumnak. A konzorcium elsősorban utakat és hidakat építené.

A konzorcium, ha az osztrák kormányval folyamatban lévő tárgyalásait sikeresen zárja le, az ausztriai kommunális monopólium-jogot kap.

Olaszország, a buzgó francia tevékenységet Ausztriában bizonyos aggodalommal figyeli, noha Franciaország hajlanas volna az olaszokkal való pénzügyi együttműködésre is. Így tetszik azonban, hogy Olaszország az együttműködés helyett a gazdasági verseny útját választja a Duna völgyében.

Az olasz féltékenységet és a francia nagy segíteni akarást meg lehet érteni. Ausztriára úgy Franciaországnak, mint Olaszországnak politikai okokból kívánni kell, de talán még a politikai szempontnál is fontosabbak a gazdasági szempontok.

Ma, amikor minden állam vámsorompókkal és egyéb korlátozó intézményekkel veszi körül magát, üzletileg sem érthető, hogy egy ilyen jó és szoros kis nemzetnek kinek az érdekszférájába kerül. Ausztria csak így nem tud megélni, így, amikor beszorultán piheg a fojtogató ipari államok karjai között, de abban a pillanatban, melyben akár olasz, akár francia protekciós alá kerül, életképes és kereskedőképes ipari ország lesz, amely tud — adót fizetni és a protektoroknak tud üzletrészt juttatni.

A nagy politikában semmi sem történik önzetlenül.

Ausztria megsegítése sem nagylelkű gesztus sem olasz, sem francia részről.

Anglia és Spanyolország is
beleszóltak a kubai forradalomba

A forradalom megcsendesedett, de Machado még nem ura a helyzetnek

Newyork, augusztus 11.

A kubai forradalom diplomáciai háttére is egyre bonyodalmasabbá válik, jelölve annak, hogy az Egyesült Államok sakkhúzásai felkeltették más államok érdeklődését is.

Hull amerikai külügyi államtitkár hivatalosan közölte a sajtóval, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériumában megjelent a washingtoni spanyol és angol követ és figyelemreméltó szempontokat ajánlottak a kubai helyzet tisztázása érdekében az Egyesült Államok kormányának.

Ez a hivatalos jelentés éppen annyira érdekes, figyelemreméltó és jellemző, mint amennyire rövid és óvatos. Azt jelenti, hogy Anglia és Spanyolország sen nézheti tétlenül az Egyesült Államok beavatkozását a kubai forradalomba s a mennyiben ez mégis megtörténik, úgy hosszú és kinos diplomáciai harcra kerülhet a sor.

A forradalomról magáról egyébként az újabb, de bizonyára nem utolsó jelentések azt közlik, hogy Havannában viszonylagosan nyugodtabbá vált a helyzet. Voltak kisebbrendű utcai cselepaték, amelyek során két embert megöltek, a forradalmár csapatok azonban részben visszavonultak, részben széleszoltak s így a katonaság javarészt visszavezényelték a kaszárnyákba.

Új nyugdíjtörvény
készül

A nyugdíjasok minden új törvény rendelkezéseitől ténnek

Bukarest, augusztus 10.

A Tempo című bukaresti lap értesülése szerint a kormány rövidesen elkészíti a törvényjavaslatot a jelenlegi nyugdíjrend szer módosításáról. A törvényt módosítással kapcsolatban ki fogják kérni az állami alkalmazottak szervezeteinek, illetve azok vezetőinek a véleményét is.

Hivatalosan még nem erősítették meg

az új nyugdíjreform hírét. Ha tényleg készülöben van ilyen törvény, úgy az alkalmas lesz arra, hogy a nyugdíjasok körében nyugtalanságot idézzon elő. Az eddigi „törvényt módosítások” ugyanis lényegében mindig a nyugdíjasok helyzetének rosszabbodását és a nyugdíjak leszállítását jelentették.

Bredow volt német államtitkár szolidáris
és sajátmaga letartóztatását kéri

A berlini rádió egyik letartóztatott igazgatóját idegszanatóriumba szállították

Berlin, augusztus 11.

A berlini Wolff távirati iroda jelenti hivatalosan:

Flescht, a berlini rádióállomás volt kormánybiztosát, Alfréd Braunt, az állomás volt riportterét, Magnust, a rádiótársaság volt igazgatóját és dr. Giesecke volt miniszteri tanácsost, aki ugyancsak a berlini rádióállomás munkáit, vizsgálati fogságba vették s ezzel egyidejűleg az oranienburgi internálótáborba szállították mindnegyőjüket. Knöpfke, a berlini rádió egy másik igazgatója, akit Oberhofban tartóztattak le, Berlinbe való átszállítása alkalmából idegrohamot kapott, az állami ideggyógyászati klinikára szállították.

Az őrizetbevételeket közpénzek hűtlensége és önző kezelésével indokolják, (de politikai üldözés áll mögöttük — a szerk.).

Hogy a letartóztatások mennyire politikai hajszák okából történnek, azt bizonyítja, hogy Bredow volt államtitkár sürgőnyt megesztett a kormányhoz,

kérte saját letartóztatását és internálását is, mert a rádió vezetőembereivel, akikkel a múltban együtt dolgozott, közösséget vállal.

Ebert Frigyes szociáldemokrata képviselőt, a köztársaság volt elnökének fiát, szintén internálták.

Szatmáron a buza már csak 310 lej

A buza belföldi árának minimalizálását követelik a gazdák

A mázsza buza 400 lej legyen, ha adót akar vele fizetni a gazda

Szatmár, augusztus 11.

A szatmári gazdasági egyesület csütörtökön Berenczei Kovács Béla elnöke alatt gyűlést tartott, amely országos fontosságú akció kezdete volt.

Az elnök megnyitójában rámutatott arra, hogy a terményárak esése és a terményértékesítés rendszertelensége katasztrofális helyzetbe sodorta az országot. Ezért a gazdák az egész ország területén összegyűlnek, hogy a katasztrofális helyzettel foglalkozzanak. Az első ilyen értekezlet a jelen szatmári gyűlés.

Fischer József dr., az egyesület ügyésze emelkedett elsőnek szólásra. A kormány ígéretet tett — mondotta — hogy idejében gondoskodik a termények értékesítéséről és az árak színvonalának megtartásáról. A gazdátársadalom ezt megnyugvással várta, de kiderült, hogy a kormány összes ígéretei értéktelenek voltak.

Románia — mondotta Fischer — szerencsés külpolitikai elhelyezkedése ellenére is, teljesen tájékozatlanul áll az export tekintetében. Ez a gazdaság-politika a kormány nagy gyengeségét mutatja. Utakat

és kapukat kellett volna nyitni a termés külföldi értékesítéséhez, ezt azonban a kormány elmulasztotta. Az ország gazdái követelik, hogy addig is, amíg a kormány ez pótolja,

a minisztertanács állapítsa meg a buza belföldi árának a minimumát.

Szőrnyű katasztrófa az országra nézve, hogy a búzát annyiért kell eladni, a mennyiért kéri. A szatmári vásáron szerdán például 310 lej volt egy mázsza buza ára. Követelik, hogy stabilizálják az árakat. Legalább annyit kapjon a terményért a gazda, amennyibe a termelés került.

Majtenyi Sándor földbirtokos, a gyűlés következő szónoka azt indítványozta, hogy a gazdák kérjék meg a minisztert,

fogadjon el 400 lejes mázsánkénti árban búzát — adófizetés fejében.

A jelenlevők ezt a határozati javaslatot is elfogadták.

Elhatározták még a gazdák, hogy küldöttségileg felkeresik a pénzügyigazgatót és arra kéri, függessze fel a gazdák adó végrehajtását, annál is inkább, mert az ideiglenes termés ugyanis megkésétt.

Országos
diákkongresszus Aradon

Arad, augusztus 11.

Augusztus 20, 21 és 22-én, Comsa Gergely dr. püspök, Pop Csicsó István kamarai elnök, Gusti közoktatásügyi miniszter, Hatiegan erdélyi miniszter és Tilea miniszterelnökségi államtitkár védnöksége alatt országos diákkongresszus lesz Aradon. A gyűlést az erdélyi diákok bukaresti központja rendezi.

A kongresszus programjának érdekes pontjai vannak, amelyek között „A kisebbség problémái”, „Az erdélyi szácsok hitlerizmus” és „Revizionista szubjektívizmus és anti-revizionista objektívizmus” is szerepelnek.

A rendőrség a közeli kongresszus kapcsán széleskörű óvintézkedéseket tett, így a rendet már most biztosították.

Egy német cég átvenné
Románia exportle-
legét

Bukarest, augusztus 11.

Jólértéslült helyről származó információ szerint egy nagy német gabonacég ajánlatot tett a romániai exporttermés átvételére. A kormány a tárgyalásokat megkezdte.

Ebben az ügyben Vajda miniszterelnök és Madgearu pénzügyminiszter között csütörtökön hosszas megbeszélés volt.

Az üggyel a csütörtökön este megtartott minisztertanács is foglalkozott.

Csökken a munka-
nélküliség — mondja
a „hivatalos”

Bukarest, augusztus 11.

A Tempo jelenti: Hivatalosan közlik, hogy a kimutatások szerint az összes munkanélküliek száma 45.371.

A múlt esztendő ugyanezen periódusában a munkanélküliek hivatalos száma 57.606 volt. Tehát a hivatalos kimutatás szerint a létszám 12.235-tel esett.

Ez nem humor, hanem statisztika.

Vádbeszéd
a grivičiai perben

Bukarest, augusztus 11.

A Bukarest-grivičiai vasuti műhelyek munkásainak monstre-perében Hotineanu ezredes, katonai ügyész csütörtökön délután megtartotta a vádbeszédét. Azzal kezdte, hogy ő mindig a munkások védelmezője volt. Így tehát joga van annak a megállapítására, hogy a védelem a per is csak ürügynek tekintette arra, hogy a munkásokat tovább bujogassa.

Azután kifejti, hogy a vasuti sztrájkra az utasítást Jakobovici Béla bukaresti kommunista adta ki, aki mint politikai menekült Berlinben tartózkodott és különösen Marin Jon vádlott szerepét tünteti fel sötét színben. Nem ismeri el, hogy a munkásoknak gazdasági okuk lett volna a sztrájkra, mert a vasuti munkások, mondja némi derű közepette, jól vannak fizetve. Majd a szigurancát dicséri.

Vádbeszéde végén ismét hangsúlyozza, hogy bolsevik kezek jászottak bele az eseményekbe és így kiált fel:

— Azt akarjátok, hogy oda érjünk, a hova Moszkva!

Majd hangsúlyozza, hogy még maguk a munkástömegek sem azonosítják magukat a grivičiai vádlottakkal.

A nagy
tubusára
LEI
22.-

NIVEA fogpaszta

Tehát: csekély kiadás ellenében
a legnagyobb előnyök. Minősége
— Nivea Gyártásnál a legjobb
nyersanyagok — használatban a
legnagyobb hatás.

Enyhe, könnyen habzik, íze cso-
dálatosan kellemes, használata
gazdaságos. Ez az a fogpaszta,
amelyre Önnek szüksége van!

Beiersdorf & Co. S.A.R.
Braşov

Temesvár is rádióleadót követel

Heti háromszori műsorra vállalkozik a Bánság fővárosa

Temesvár, augusztus 11.

A Bánság fővárosában mozgalom indult
meg annak érdekében, hogy Kolozsvár-
hoz hasonlóan Temesvár is kapjon rádió-
leadót. Temesvár, éppen úgy, mint Ko-
lozsvár, könnyen tudna heti három önálló

műsört adni. Egyébként a temesvári leadó
mellékállomása lenne a balázsfalvai nagyb-
leadónak.

A mozgalom vezetője Gredinariu Em-
kulturtanácsnok, aki a kormánytól várja
intervencióra Bocu Severt kéri fel.

Benczel Béla helyszíni riportja:

Bucsu „Mosoly országá”-tól, melynek napjai a vég felé közelednek

A cserkészlet konjunkturája és a pesti utca

Gödöllő, augusztus 11.

Mire e sorok megjelennek, a robogó
gőzparipa, a modern közlekedés táltosa
— amely annyi sok ezer kacagó gyerme-
ket hozott egy magyar kisvárosba — pö-
fögve, kintlódva, mind távolabb visz a
„Mosoly országá”-tól, — ahogy újabban
a gödöllői világjamboree elnevezték.

A gödöllői cserkészvilágtáborban im-
már napok óta megfeszített cserkészmun-
ka folyik. Csattognak a balták, sivitanak
a fűrészek, nyögnek az áások, zúgnak a
megafonok és harsognak a zenekarok és
a sokezer látogató érdeklődéssel, moso-
lyogva hallgatja, figyeli a cserkészlet
grandiózus életét.

A külföldiek táborai — a szó százszá-
zalékos értelmében exterritoriális terüle-
tek: a cserkészek a részükre kisajátított
területeken éppen úgy otthon vannak,
mint a követéseiken. — De nem élnek
ezekkel a jogokkal és privilégiumokkal.

Nem kérnek határátlépési engedélye-
ket, vízumokat, amikor a különböző tá-
borok ötletes és díszes kapuit átlépik.
Nem kérnek tolmácsot beszélgetéseikhez,
mert egy internacionális nyelven beszél-
nek — a szív nyelvén — és ezt mindenki
megérti.

A világ összes fajai színes és szemléltet-
tő képet alkotnak. — Fehér, fekete, vi-
ágossárga, kávébarna és olajbarna fiukkal
találkozik az ember az uton. Amott egy
lengyel megy karonfogva egy skóttal, —
akitől nemzeti és jellegzetes hangszert, a
„skót dudát” akarja elcserezni egy len-
gyel csizma helyett. — Az alku már igen
előrehaladott stádiumban lehet, mert bár
egyik sem érti a másik nyelvét, mégis
feltűnő háttárgyterekkel igyekeznek
egymást a vásár előnyeirel meggyőzni.

Az egyik egzotikus cserkész, egy cey-
loni honfitárs — éppen most kóstolja
meg a magyar cserkész halpaprikáját és
— tisztelettel legyen mondva — ki is
köpi, krákgovja, tüszszentve a kitiűnő ma-
gyar nemzeti eledelt. De azért nincsen
semmi baj. Nincsen diplomáciai konfliktus,
egy baráti kézfogással — ezekkel
tus, mint a felnőtteknél és a magyar cser-
a szavakkal bucsuzik el:

— Nem a te kutyafüli gyomrodnak ta-
lálták ezt ki, bugris! — és a ceyloni biz-
tosan azt hiszi, hogy valami gyönyörűt
mondhatott magyar testvére, mert barát-
ságon és nyelvét törve köszön:

— Ja munkát — mondja, „jó munkát”
— a konvencionális cserkészüdvözlés he-
lyett, de ez is szép tőle, hogy ennyit már
megtanult magyarul. Én például ennyit
se tudok ceyloni nyelven.

A JAPÁN—KINAI BÉKE.

A legfantasztikusabb nemzeti barátsá-
gok jönnek itt létre, amelyeket ha szen-
tesíteni kellene, sok dolga lenne a külföl-
di diplomataknak.

A japán—kinai konfliktus — jelenhe-
tem ünnepélyesen, elmúlt a gödöllői vi-
lágjamboree, mert ez a két nemzet itt
igen jóban van. — A fehér selyem turbá-
nos hinduk igen szimpátiáznak a magas
szőke dánokkal, míg a svájciak a finnek-
kel kötöttek, valószínűleg mély barátsá-
got.

A világjamboree nemcsak Gödöllőt, a
Pest mellett kis városkát változtatta meg
néhány hétre teljesen, mert hiszen telje-
sen kisajátította a saját céljaira, de meg-
páltoztatta lényegesen a magyar főváros
külső képét, a pesti utcát is.

A legkedvesebb szórakozás, mulatság

— a pesti utcákon határozott cél, irány
nélkül, kóborolni, élvezni azt a színes
tarka-barka képet, amelyet a jamboree
és a vele kapcsolatos hatalmas idegenfor-
galom hozott.

MEGTELT

A magyar főváros aktuális idegenfor-
galmai statisztikája egyenesen hihetle-
nül fantasztikus adatokat sorol fel.

A gödöllői világjamboree első vasárnap-
ján több mint ötvenezer ember látogatta
meg a táborát. És a külföldi, olasz, osztrák
és romániai különvonatok, autobuszok
mindig ontják magukból az idegeneket.

Akikből soha sincsen elege a szegény
Budapestnek.

Mert a benszülött pestiek már nem em-
lékeznek vissza a mostanihoz hasonló
időkre — amikor

esténként egy kávéházban vagy ét-
teremben sem lehet helyet kapni és
a színházakban, legalább egy nappal
előre kell jegyet rezerválni.

De a pesti meg is hálálja az idegenfor-
galmat.

Szolgálatkész a végletekig.

Itt is, ott is embercsoportok gyűlnek
össze a Gödöllőről Budapestre beránduló
külföldi cserkészek közül, kézzel-lábbal
tolmácsolják nekik a magyar nyelvet,
igazítják utba őket és valósággal óváci-
ban részesítik azt a pestit, aki tud az ide-
genek nyelvén beszélni.

Egyáltalán érdekes és megemléke-
mítő az, hogy ezekben a napokban, min-
den cserkésznek óriási respektusa van, a
különböztetés és blazirt Budapestén.

A cserkészlet — amióta Budapest ide-

Az évnegyedenként ki nem fizetett adó tartozás három százalékkal megnő

Egy, három és hétszázalékos büntetés annak,
aki nem fizeti pontosan az adóját

Bukarest, augusztus 10

Minap arról adott ki közleményt a
pénzügyminiszter, hogy milyen kedvez-
ményben részesülnek azok, akik, sietnek
adóhátralékukat augusztus 31-ikéig kifi-
zetni.

Most a pénzügyminiszter új rendeletet adott
ki, amelyben az adóhátralékosokkal szemben
alkalmazandó retorziókat ismerteti.

A rendelet szerint:

1. A negyedév végéig ki nem fizetett
adó tartozás automatikusan (önmagától)
három százalékkal megnagyobbodik.

2. Egyszázalékos csapnák hozzá az adó
hoz, aminek kifizetésére felszólítottak va-
lakit s az illető mégsem fizetett.

3. Ha 15 napon belül sem fizet az adó-
zó, úgy a foglaltsági jegyzőkönyv keltől

számítva újabb 1 százalékos adogatnak
hozza az adó tartozáshoz.

4. További hét százalékkal gyarapítják
az adó tartozást abban az esetben, ha az
adózó a foglaltsági jegyzőkönyv végrehaj-
tása után avagy az ingatlanárverés első
aktusa (árverési hirdetmény) után sem
fizet. Hozzácsapják az adóhátralékhoz a
költségeket is.

Mindezen százalékokon felül a nemfize-
tő adózók még a következő kellemetlen
meglepetésben részesülnek:

a) nem állítanak ki nekik semmiféle hi-
vatalos iratot, mint azt az „adózóke-
nyek” üldözéséről szóló törvény 5. szaka-
za előírja, b) a közpénztárak nem fizet-
nek nekik, ha bármilyen címen követel-
sük van az államtól.

Szóról-szóra igaz:

Déván négy állástalan tisztviselő kenyérbe jutott

A választás egész simán ment: csak két
tanácsos telet le a vesztegetési pénzt
a polgármester kezébe

Déva, augusztus 11.

A dévai munkakamaránál az elmúlt
napokban választotta meg az igazgatóta-
nács a tisztviselőket. A négy állásra 102
pályázat érkezett be. Érthető, hogy min-
den pályázó fiút-fát megmozgatott, csak-
hogy annyi nélkülözés és lemondás után
végére révbe, illetve biztos megélhetést
nyújtó állásba evezzen.

Az egyetemi és más magasabb diplo-
mával rendelkező pályázók nem akadtak
fenn azon sem, hogy gyakorlati vizsgát
kell tenniük. Nem érdekelték őket az sem,
hogy kik a vizsgáztató bizottság tagjai,
rendelkeznek-e legalább az 6 képzettsé-
gükkel egyenértékű diplomával? Vize-

gáltak, mert így írták elő a pályázati fel-
tétel.

A gyakorlati vizsga, kivétel nélkül min-
denkinél jól sikerült, s ez minden pályá-
zót reménnyel is töltött el, mert hisz ro-
konok és protektorok, minden befolyásu-
kat latba vetették, hogy az ők protezsált-
juk kapja meg az állást.

A választás megtörtént. Az eredmény
természetesen nem lehet más, minthogy a
négy állásra csak négy pályázót választ-
ottak meg titkos szavazás útján és így
98 pályázónak szép reményei pterefosz-
lottak.

A nagy meglepetés azonban csak a vá-
lasztás lezajlása után jött. A választások

— Agyvértdulás, szívszorogás, nehe-
lézés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangol-
ság, álmatlanság a természetes „Ferenc Jo-
zsef” keserűvíz használata által igen sokszor
megszüntethetők.

után két igazgató tanácsos megjelent Po-
rian polgármester előtt és

egyenként 5000—5000 lejt nyújtot-
tak át.

Elmondották, hogy

ezzel az összeggel megvesztegettek
őket. Az lett volna a kötelességük,
hogy egy olyan jelöltre szavazzanak,
akit az igazgatótanács szótöbbsége
tényleg tisztviselővé is választott.

Ők elfogadták ugyan a pénzt, de nem
re a jelölthez szavaztak és most ezt az
összeget vesztegette a polgármester asztalá-
ra, hogy az összeget a polgármester
össze ki Déva munkanélküliei között.

A Kamara-pártiak és az ellenpártiak
kapva-kaptak a botrányon és megindult
a találgatás. Ha akadt két tanácsos, aki
a vesztegetési pénzeket letették a polgá-
mester asztalára, vajjon még kik, hányan
és milyen összegeket vághattak zsebre?

Több tanácsos azonban nem jelen-
zett, amiből megint további kompliká-
ciók állottak elő.

A kamara igazgatótanácsa vajon ille-
tartott. Ezen az ülésen megállapították,
hogy az igazgatótanács presztízset sért
az, hogy egyik megválasztott tisztviselő
pénzáldozatok árán jutott álláshoz.

Ezért az igazgatótanács az illető
választást hatálytalanította és hely-
be egy kiesett pályázót választot-
meg.

Eddig tart a szótében-hosszában po-
traktált vesztegetési ügy. A legérdeke-
sebb a dologban, hogy a szerencsétlen je-
lölt mit sem tudott arról, hogy érdeke-
más valaki vesztegetett. Napokon keres-
tül abban a boldog hiedelemben volt sz-
gény, — hogy végre — íróasztal mel-
kerülhet.

Szovátán (Szakadát)

20 hold szántó,

20 hold kaszáló egy tagban, gazdasági épü-
tekkal, lakházzal bérbe, vagy feles munkán-
azonnal kiadó. Értekezni Zudornál, Szovátán.
(Szakadát). Feles annyit munkál, amennyit kérsz.

A munkakamara kisiparos és tisztviselő csoportja békét kötött a munkásokkal

A város negyvenezer lejt már meg is szavazott a kamarának
Szabó Béni nyilatkozik a kisiparosok munkakamarai álláspontjáról

Brassó, augusztus 11.

A brassói munkakamarában a viharos közgyűlés után helyreállt a béke: a külső frontba tömörült

munkaadó kisiparosok és a tisztviselők megegyeztek a munkásszekcióval, a melynek tagjai belátták, hogy a munkakamara egzisztenciáját nem lehet a közgyűlésen lezajlott kirohanásokkal és botránypróokálással veszélyeztetni.

A békét tulajdonképpen a munkakamara igazgatósági ülésén állították helyre. A kisiparosok teljes megértésükről tet-

tek tanubizonyosságot akkor, amikor a kérdést nem juttatták addig, hogy a munkakamarát fel kelljen oszlatni és a jelenlegi választott vezetőség helyébe interimár bizottságot nevezzenek ki.

A szerdán este megtartott igazgatósági ülésén a szekció megbízottai együttesen elhatározták, hogy új költségvetési tervezet dolgozzanak ki, amelyet minden szekció külön-külön megtárgyal. A szekciók álláspontját aztán összegezik és az így kialakult vélemények alapján a szerdán, augusztus 16-án tartandó újabb igazgatósági tanács véglegesen dönt. A költségvetési

javaslatot tehát mindössze csak ratifikálás végett terjesztik az új közgyűlés elé, amelynek dátumát augusztus 21-ben állapította meg a munkakamara vezetősége. Az új közgyűlést szintén a Tanácsház nagytermében tartják meg. Az igazgatósági tanács egyébként megbízta Nistor Vasile költségvetési előadót, hogy a különböző szekciók ülésein résztvegyen és kellő felvilágosításokat adjon a költségvetési tervezet kérdésében. Az igazgatósági tanács ezzel az intézkedéssel az esetleg felmerülhet ellentétet kívánta kiküszöbölni.

Hogyan alakult ki a kisiparosok álláspontja

Miután a béke a munkakamarában helyreállt, felkerestük Szabó Béni országgyűlési képviselőt, aki a munkakamara körül kavargó, de már előlőfélben lévő eseményekkel kapcsolatban a következő felvilágosításokat adta.

— A kisiparosság kezdet óta ellene volt annak, hogy a munkásokkal egy intézménybe legyen bekezdészerítve. Ellenzése azonban nem ellenszenvből, nem gyűlöletből fakadt, ilyenre a kisiparosság, mely sok évszázados szervezethez tartozik, minden ebből származó jó tulajdonsággal bír, sohasem képes. Ellene volt tehát csak azért, mert mindkét csoport egymástól teljesen eltérő, s egymással ellenkező érdekeket kell szolgálnia, s ezért előrelátható volt az, hogy az együttműködés nem lehet zavarmentes.

— Ilyen szempontokból eredő tiltakozás idézte elő, hogy a már 1926-ban megszavazott munkakamarai törvényt éveken át nem léptették életbe, míg a múlt év őszén meglepetésszerűen elővették, módosították, azután mai formájában életbe léptették.

— A kisiparosság midőn ígéretet kapott arra, hogy rövid időn belül megkapja a régebbi idők óta kért kisiparos kamarát, bebiztosította a munkakamara elleni ellentétét, nagyrészt éppen az én javaslatomra minden hátsó gondolat nélkül részt vett a munkakamarák megszervezésében, jóllehet már az interimár bizottságok kinevezésénél súlyos sérelmek érték, s azután is mindinkább nyilvánvalóvá vált a munkakamarában való másodrendű szerepe.

— Itt, Brassóban, úgy az interimár bizottságban, mint a választások után is a legjobb akarattal vettünk részt a munkában. Ipartestületünk titkárát 13 hónapon át rendelkezésére bocsátottuk a kamarának. Helyiségeinket tetszés szerinti időben mindenkor díjtalanul használhatta a hajléktalan kamara és az eddigi működés rendjén a kamara igazgatóságában készséggel támogattuk a jogos munkáserdekeket. Különben a kisiparos szekciónak sok dolga nem akadt, mivel a részére szánt munkakört, újabb miniszteri rendelet szerint további intézkedésig az Ipartestület látja el úgy nálunk, mint egész Erdélyben.

— A közgyűlési vita anyagát képező költségvetést a munkakamara pénztárosa állította össze azoknak az adatoknak az alapján, melyeket nagy nehezen össze tudott gyűjteni. E költségvetést a 11 tagból álló igazgatóság, melyből csak 3 tartozik a kisipari szekcióhoz, egy közel 5 órás gyűlésen tárgyalta és módosította egyhangú határozattal.

— Pénzpocséklásról szó sem lehet, hanem a tulajdonképpeni munkás elvét, a munkának értéke szerint való díjazását kívánta a költségvetés biztosítani. A titkári fizetés beállításánál figyelembe kellett venni a más munkakamaráknál beállított 12–15 ezer lejes fizetéseket, valamint azt, hogy a törvény e tisztségre jogi doktorátussal és kereskedelmi akadémiával rendelkező egyént ír elő, akinek egy ilyen nagy, három megére kitejedő intézménynél egész munkásságára van szükség, s akit nem lehet olyan tisztviselőkkel összehasonlítani, akik minimális felelős-

sággal sablonszerű munkakört töltenek be. A kiküldetések díját szintén középfokú összegben kellett megállapítani. Senkitől sem kívánható, hogy 22 ezer ember ügyében járva el, a sajátjából fizessen rá kiküldetésére.

— Tehát a kisipari szekció a leghatározottabban visszautasítja azt a vádat, hogy pénzpocsékolást követett volna el.

— Az egyes munkásszekciók számtalanszor hangoztatott azon megfontolatlanságát, hogy nem engedik meg nekünk, hogy a munkások pénztárcájából a pénzt kiraboljuk, nem is foglalkozunk, hanem a nagyközönségre bizzuk annak elbírást, hogy mennyi komolysággal vettek részt a tárgyalásokon egyes közgyűlési tagok.

— A kisiparos szekció tagjai a vitában csaknem valamennyien részt vettek kivétel nélkül, a legtárgyalosabb hangnemből és alapos okfejtéssel. Lárma, kiabálás részünkről nem történt, mi ilyenhez nem vagyunk szokva. Eppen ezért tiltakozunk azon kijelentés ellen, hogy „tulüvöltöttük” a rablási szándékunk miatt hangosan tüntető munkásokat.

— Ellenben, mikor a munkástagok részének objektív felszólalásai sem tudták a gyűlés sima menetét biztosítani, az elnök urnál történt bejelentés után a magán tisztviselők szekciójával együtt a gyűléstermet csendben elhagytuk.

— Teljesen téves az a kijelentés is, hogy a kisipari szekció a kamara feloszlására és interimár bizottság kinevezetésére törekedne. Mi ellene vagyunk minden interimár bizottságnak, mivel ezeket a tömegakat lealázására találták ki.

— Álláspontunk tehát az, hogy a kamara munkájában tovább részt veszünk és készséggel segítünk a másik két szekciónak abban, hogy a munkakamara minden téren megkezdhesse működését és betölthesse hivatását.

— Reméljük, hogy a történeteken okulva legalább viszonylagos értelemben békés munkásságot fejthetünk ki. Hisszük, hogy a munkásszekció általunk is igen előnyösen ismert tagjai a hivatásukkal nem egészen tisztában levő tagokat kioktatják arról, hogy egy nagy és fontos ha-

tósági jogkörrel bíró intézmény közgyűlésén mégis másképpen kell beszélni, mint egy népgyűlésen.

— A kisiparos szekció szerepe a munkakamarában, az intézményt támogató szerep, mely a további kiépítő munkából és a fenntartási díjak nagyrésztének hordozásából áll, melyet az adóköteles jövedelem után 0.50 százalékban kell fizessen, akkor megvan ez az adókövető bizottság alakár nincs. Míg a munkástagok ugyan e tal egyoldalúan megállapított jövedelem, 0.50 százalékot fizetjük után fizetik és

ha munkanélküliek, akkor nem fizetnek.

— Mi az intézmény ellen nem törtünk. Őszintén kívánjuk, hogy ez az intézmény megerősödjék, munkástervezetünk és a munkásszekció támogatója, védelmezője legyen. Ugyanakkor azonban minden törekvésünk odairányul, hogy ebből a kényes szerházasságból minél előbb szabadulva, megszerezzük magunknak az önálló kisiparos kamarát, ahol minden aktivitásunkat a teljesen leromlott kisipar és tönkrement kisiparosság érdekében vonhatathatjuk fel, mivel a célok elérésére a munkakamara a legkisebb mértékben sem alkalmas.

A VÁROS NEGYVENEZER LEJ SEGÉLYT SZAVAZOTT MEG A KAMARÁNAK

A magunk részéről csak elégtétellel szögezhetjük le azt, hogy a munkakamarában uralkodó ellentétek megszűntek és most végre megkezdheti a fontos intézmény normális működését.

A brassói munkakamara helyzete annál is inkább enyhült, mert Brassó város tanácsa negyvenezer lejt szavazott meg a munkakamarának helyiség céljaira. A város állandó választmánya szerdai ülésén foglalkozott a kérdéssel és belátva, hogy segíteni köteles ezt a fontos intézményt, minden további nélkül megszavazta a 40 ezer lejes segélyt.

A városi döntés után a munkakamara vezetősége már neki is látott a munkakamara és a munkabirodság helyiségeinek kiválasztásához.

Ezzel egyidejűleg Hozan Joan dr. főtitkár részletes jelentést küldött Joanifescu munkatügyi miniszternek, akit arról értesített, hogy a brassói munkakamara életében helyreállt a rend és a nyugalom és teljesen megszűnt annak a szükségessége, hogy a jelenlegi összetételben bármilyen változtatás is történjék.

STEINER JENŐ kárpitósmester felakasztotta magát

Az öngyilkosra felesége talált rá, aki késő este visszatért az elhagyott kárpitósműhelybe

Az öngyilkosság okát egyelőre nem lehet megállapítani

Brassó, augusztus 11.

Megrázó öngyilkosság történt tegnap este a Kolostor-utca 22 szám alatt.

Műhelyében, az ajtófélfára, kötelei felakasztotta magát Steiner Jenő diszkrét és kárpitósmester.

Az öngyilkosságot a széles rétegekben ismert és szimpátiának örvendő Steiner felesége vette észre. Az asszony, aki a nap nagyrészt szintén a műhelyben szokta töltetni, este hatórákor hazament, hogy házimunkáját elvégezze. Este kilencóra felé eszébe jutott, hogy valamit a műhelyben felejtett.

Az asszony visszatért a műhelybe, ahol sötétséget talált. Azt hitte, hogy férje már elment onnan. Steinerné megpróbálta kulccsal felnyitni a műhely ajtaját, a mely, legnagyobb meglepetésére, belülről volt bezárva. Balsejtelmektől gyötörve Steinerné a szomszédokat hívta segítségül. Nekivetették magukat az ajtónak és azt felfeszítették. A műhelyben megdöb-

bentő látvány tárult szemük elé:

A műhely két ajtaja között, vörösárga arccal, kötélre akasztva csüngött Steiner Jenő görcsökből megmerevedett teteme.

Azonnal orvosok hívták, akik azonban már nem tudott segíteni, mert Steiner halott volt. Az öngyilkosságról értesítették a hatóságokat, amelyek erőyes nyomozást indítottak.

Tekintve, hogy Steiner semmiféle levelet nem hagyott hátra, a tragédia meglehetősen titokzatos. Az okokat még jobban elhomályosítja az a körülmény, hogy Steiner, akinek nem ment különösképp jól a megkezdett anyagi viszonyok között élt. Pénze volt kamatra kiadva és otthon is közel hatvanezer lejt készpénzzel rendelkezett.

Nincs kizárva azonban, hogy életét még is anyagi gondjai miatt vetette el. A nyomozás egyelőre ilyen irányban folyik.

Steiner Jenő öngyilkossága városszerte mély megdöbbenést keltett. A kárpitósmestert mindenütt korrekt és becsületes embernek ismerték.

A városi tanács állandó választmányának ülése

A város állandó választmánya tegnap délután ülést tartott és azon különböző fontos kérdéseken kívül Eremie bukaresti mérnöknek ítelték oda az új sporttelep tribünjének felépítését. A bukaresti mérnök, akinek ajánlata legelőnyösebbnek bizonyult, 708 ezer lejért vállalta a tribün felépítését. Az állandó választmány az új öntözőautó ügyében is döntött. A Societatea Generala pentru Străinătate nevére bukaresti egyesület ajánlatát fogadta el. A vállalat automatikusan forduló seprűvel felszerelt Citroen típusú autót szállít a városnak. Ugyanez a vállalat szállítja még a két szeméthordó autót is.

LUX-MOZGÓ

MA, PÉNTEKTŐL SZENZÁCIÓS PREMIER
A TETTES KERESTETIK!
Főszerepben: KARL LUDWIG DIEHL és GERDA MAURUS
FRANK ARNAU, a híres német író „Halálra ítélem” c. regénye filmen. Rendező: Karl Heinz Wolf.
A legizgalmasabb filmszenzáció!

Mégis csak kapunk talán strandfürdőt

A város O-Brassóban a Forráshegy előtt lévő területen akarja a strandfürdőt megépíteni

Brassó, augusztus 11.
Brassó város vezetősége nagyjelentőségű városfejlesztési kérdéssel foglalkozik. Az állandó választmány tegnapi ülése a polgármester előterjesztése alapján elvben állást foglalt amellett, hogy az O-Brassó végén a Forráshegy előtt elterülő, ma teljesen használatlan városi területen egy csónakázó tó és strand létesíttessék.

E célra a munkálatok már a közeli jövőben meg fognak kezdődni, ha a városi fő mérnök által elkészítendő vázlatos terv el készül és az állandó választmány e terv alapján a kérdést a helyszínen megtartandó szemle kapcsán elbíráltatja.

Minden jel arra mutat, hogy a szép és okos tervet, mely városszépítészeti, forgalmi, gazdasági és közegészségügyi szempontjából egyaránt fontos, rövidesen megvalósítják. A tóhoz és fürdőhöz szűk sávos vizet a Vidombákból fogják csatornázni a Forráshegy alá vezetni.

Amellett, hogy a városi tanács a terv megvalósításával egy régen hiányzó szórakozó hellyel fogja megajándékozni a várost, egy „piszokfészeket” is eltüntet a város területéről. Ezen a helyen ugyanis eddig a szemetet rakták le. A város most a személtelakást betiltotta, tekintve, hogy az a város közegészségügyi helyzetére nézve veszélyt jelentett.

Nem száz lejt kell fizetni a vasúti jegyek városi lebélyegzéséért, hanem skála szerint az illeték fizetésénél a távolság a döntő

Brassó, augusztus 11

Miután Brassó városa hosszas harcok után végre megkapta az összes erdélyi fürdőhelyek által élvezett féláru vasúti kedvezményt, általános feltűnést keltett, hogy a város fürdőbizottsága száz lejes illetéket vetett ki minden jegy felbélyegzésére. A száz lejes illeték miatt előfordult, hogy az illeték egyes esetekben maga többet tett ki, mint a vasúti jegy ára Brassóban és vissza.

A minden oldalról felhangzó panaszokra a város klimatikus bizottsága e határozta, hogy

a felbélyegzésénél fizetendő illetéket a távolság szerint szabályozza.

Erről a határozatról részletes jelentést tettek a városi állandó választmányának, amely szerda esti ülésén az alábbi illetéktarifát hagyta jóvá:

A Szinaja és Brassó között váltott jegyek után az illeték: III. osztályú jegynél 10 lejt, II. osztályúnál 15 lejt, I. osztályúnál 20 lejt. A Brassó-Ploesti között váltott jegyek után III. oszt. 50 lejt, II. oszt. 50 lejt, I. oszt. 60 lejt.

A Bukarest Brassó között váltott jegyek után: III. oszt. 40 lejt, II. oszt. 60 lejt.

lej, I. oszt. 80 lejt. A Sepsiszentgyörgy-Brassó között váltott jegyek után: III. oszt. 10 lejt, II. oszt. 15 lejt, I. oszt. 20 lejt.

A Marosvásárhely és Brassó között váltott jegyek után: III. oszt. 40 lejt, II. oszt. 60 lejt, I. oszt. 80 lejt. A Nagyszeben és Brassó között váltott jegyek után: III. oszt. 20 lejt, II. oszt. 30 lejt, I. oszt. 40 lejt. A Zernest és Brassó között váltott jegyek után: III. oszt. 5 lejt, II. oszt. 10 lejt, I. oszt. 15 lejt.

Akik a fentemlített távolságoknál messzebbre jöttek Brassóba, a következő látmozási illetéket kötelesek fizetni: III. oszt. 80 lejt, II. oszt. 100 lejt, és I. oszt. 120 lejt.

A város állandó választmányának határozata kimondja, hogy az orvosok és azok családjai a látmozásnál ötven százalékos engedményben részesülnek.

Azok, akik lefizették a városi szabályzatban előírt fürdőilletéket, teljesen mentesülnek az illeték lefizetése alól a jegy látmozásánál. Ugyancsak nem vesznek illetéket a 16 éven aluli kiskorúaktól, valamint a hivatalos kiküldöttektől.

Ez az új rendszer azonnali hatállyal életbe is lépett.

A vármegye megbünteti a szabálytalanul dolgozó jegyzőket

Brassó, augusztus 11.

A vármegyei prefektúra mellett működő permanens közigazgatási ellenőrző bizottság legutóbbi ülésén a büntetések egész halmazával sújtotta azokat a megyei jegyzőket, akik közigazgatási szabálytalanságokat követtek el.

A bizottság tudomásul vette Serban prefektusi igazgató jelentését, amely szerint Prázmár község jegyzője, Bumba, nagyobb munkálatokat végeztetett az illetékes felsőbb hatóságok előzetes engedelmé nélkül, ugyanakkor pedig saját hatáskörén belül a törvényesen megengedett napidíjaknál nagyobb összegeket állapított meg a községi előjáróság tagjainak. A szabálytalanságok miatt a bizottság elhatározta, hogy a jegyzőt fegyelmi büntetésben részesíti.

Hasonló esete volt Borcea Stefán, Türkös község jegyzőjének is, aki áthágta a prefektúra által kiadott parancsokat, ugyanakkor pedig ötvenezer lejnél nagyobb közmunkát végeztetett, anélkül, hogy arra árlejtést hirdettet volna és a központi árlejtési hivatal jóváhagyását kérte volna. Ezt a jegyzőt is fegyelmi uton való megbüntetésben részesítették.

Végül pedig a vármegyei bizottság szolgálati okokból Borcea Stefán türkös jegyzőt áthelyezte Apáca községbe, amelynek jegyzőjét viszont ennek a helyébe, Türkösre helyezte át.

A bizottság ezenkívül a községi előjáróságok által szabálytalanul megszüvegezett jegyzőkönyvek egész halmazát semmisítette meg.

Husz nap múlva lezárják az állampolgársági listákat

Brassóban csak negyvenezer embernek van állampolgársági bizonyítványa és ennek ellenére felvételre csak hatvanan jelentkeztek

Brassó, augusztus 11

A parlament az elmúlt év folyamán megszavazta az állampolgársági lajstromok revíziójának törvényét. A törvény szerint azokat, akik a lajstromokból kimaradtak, bizonyos feltételek mellett a listába felveszik.

A minisztérium e törvény szerint az új állampolgársági listákba való jelentkezés határidejét ez év szeptember elsejében állapította meg. Eddig az időpontig mindenkinek, akik valamilyen okból állampolgár

sági bizonyítványt nem kaptak még, meg kellene mutatni a felvételre való igényt. A városi tanács és a politikai pártok minden felhívása eredménytelen azonban. Az állampolgársági listák készítésével szemben ugyanis a legtöbbször nemtörődomség nyilvánul meg.

Ennek legbeszédesebb bizonyítéka, hogy Brassóban eddig alig hatvanan álltak be az állampolgársági listákba való

ASTRA MOZGÓ, BRASSO

Világszenzáció! Pazar kiállítás! Oriási siker!

Ma és a következő napokon fut óriási sikerrel a hatalmas világsláger:

AMIRŐL AZ ASSZONYOK ÁLMODNAK

Főszerepben: Gusztav Fröhlich és Nora Gregor

Rendező: Bolváry Géza. Zenéjét írta: Robert Stolz.

VASÁRNAP DELELŐTT NAGY IFJUSÁGI ELŐADÁS.

felvétel iránti kérvényüket.

Brassó közel hetvenezer lelket számláló lakósa közül alig negyvenezer embernek van meg az állampolgársági bizonyítványa. Még mindig rengetegen vannak olyanok, akik állampolgársági bizonyítványukat nem szerezték meg, pedig annak hiányát az élet minden megnyilvánulásában károsan megérezhetik.

Az állampolgársági listába való jelentkezésre mindössze már csak husz nap van még hátra. Szeptember elsején ugyanis a listákat lezárják és a beérkezett kérvényeket Bukarestbe, az igazságügyi minisztériumhoz továbbítják, ahol a naturalizációs bizottság azokat felülvizsgálja. A terminus lejártá után kérvényt nem fogadnak el.

A Szentpéteri-ut környéke külön iskolát kap

A derestyei iskolák játékeret kérik

Brassó, augusztus 11

Az új villamosmű felépítésével az eddig teljesen elhagyott Szentpéteri ut rohamosan fejlődik. Egyre-másra új házak települnek és így a lakosság száma is nő.

Tekintve, hogy ez a kerület meglehetősen messze esik a belvárostól, a Szentpéteri ut és a környék lakói elhatározták, hogy saját iskolájuk felépítése érdekében mozgalmat indítanak. A polgármesteri hivatal „ötvenkét brassói polgár” aláírásával memorandumot kapott. Ebben a memorandumban a Szentpéteri ut lakói az iskola felállítását sürgetik azzal az indokolással, hogy a legközelebbi iskola nagyon messze van és így gyermekeiket képtelenek rendszeresen taníttatni.

A kérvényt tulajdonképpen a brassói iskolaügyi revizorátushoz nyújtották be, amely további véleményezés végett áttette az ügyet a városhoz.

Ertesüléseink szerint a város vezetősége elhatározta, hogy az iskolát felépítteti.

Az iskolaépítés költségeit a jövő évi költségvetésben fogják előirányozni.

Ezzel egyidejűleg a polgármesteri hivatal átirattal ellátott kérvényt kapott a közoktatásügyi minisztériumtól is. E kérvényben a Derestye lakói kérik, hogy az e. emi iskola számára megfelelő jászó és gyakorlóteret bocsássonak rendelkezésre.

A város vezetősége e határozta, hogy a derestyei elemi iskolát kisajátítás útján megfelelő területhez juttatja.

A Brassói Törekvés Munkáldalárda

értesíti tagjait és barátait, hogy az aug. 6-ára hirdetett kirándulást a múlt heti kedvezőtlen idő miatt nem lehetett megtartani. Ezt a kirándulást augusztus 13-án, vasárnap tartja meg. Indulás reggel 8 órakor a Rakodó-völgyből.

Fizetik a nyugdíjakat

A brassói pénzügyigazgatóságon csütörtökön reggel megkezdtek a juliushavi nyugdíjjárandóságok folyósítását. Tekintve, hogy a nyugdíjasoknak a fele sem kapta még meg illetményeit, egyszerre három pénztárnál fizettek. Ma és holnap tovább folytatják a kifizetéseket, úgy, hogy szombatig Brassó és a vármegye összes nyugdíjasai elmulthavi járandóságait birtokába jutnak.

Internátus Brassóban fogimn. tanulók számára

A brassói római katolikus főgimnázium épületében, igen egészséges helyen, jól berendezett internátus van. A jövő iskolai évre jelentkezéseket elfogad és felvilágosítással szolgál az internátus felügyelősége: Strada Voivodul Mihai 29. Liceul rom. cat. Iskola évi ellátási díj 10.000 lejt, mi 1000 lejes részletekben is törleszhető.

TEKEVERSENY:

K. T. E.—Vig Barát 331—333.
Jonescu pálya. 6 menetes játék, 15—15 emberrel.

Brassó, augusztus 11.

E különösen Németszágon óriási népszerűségnek örvendő sport az utóbbi időben nálunk is fejlődésnek indult. Egymásután alakulnak a csapatok és már van jó néhány egyesület, mely komoly játékerőt képvisel.

A tegnapi este megtartott versenyen két közel egyenlő játékerőt képviselő csapat állott egymással szembe.

Mindkét csapat tudása legjavát nyújtotta és izgalmas, szép játék fejlődött ki.

A saját pályáján játszó K. T. E. 5 menetben már 99 fával vezet, amikor a hatodik

menet meglepetést hoz. A Vig Barát együttese magára talál és megszokva az ismeretlen pályát, az előnyt szép játékkal a minimálisra csökkenti. Ha utolsó dobói nem hibáznának feltűnően, eldöntetlenné is tudták volna tenni a versenyt.

A K. T. E. megérdemelten győzött, bár kis fadifferenciával.

A pálya legjobb embere Fleischmann László, Vig Barát.

A verseny a példás fegyelem jegyében folyt le.

Bíró: Bara Samu (Bologna).

TENISZ:

A fogarasi teniszer verseny brassói indulóiból csatlakozott Illés Mihály is. Így a versenyt favoritjává ő lépett elő.

A tettes kerestetik Bemutató a Lux-mozgóban

A bűnügyi irodalom legnagyobb értékű és legérdekesebb regénye Frank Arnau „Halálra ítélem” című munkája. Ez a regény, amely a világ különböző nyelvein a kiadások egész sorozatát élte meg, valóban minden részletben lebilincselő, érdekesítő és pszichológiai beállítottságát fogva élményszámba megy. Egy újságíró tárgyal, aki egy gyilkossági bűntudatba keveredik és kiderül, hogy végül eljén egy jusztik morder. Bekerül az igazságszolgáltatás örök malmába, halálra ítélik ártatlanul, a nyomozó közegek által felépített „bizonyítékok” alapján. És mielőtt kivégeznék, megérkezik a halottnak hitt milliómos, aki helyett tulajdonképpen egy szegény muzsikusz pusztult el, nem emberi kéz által, hanem az asztmája okozta. Ebből a pompás regényből filmet készítették, amely az Amerikai Tragedia után a legnagyobb slágernek számít. A film ugyancsak j. mint a regény. Carl Ludwig Diehl a vakmerő újságíró szerepét, Gerda Maurus pedig a meggyötört milliómos lányát, az újságíró szeretőjét alakítja. A Lux mozgó ezt a grandiózus filmet ma, pénteken, mutatja be. Az egész világon haza mas sikere volt és biztos, hogy Brassó közönségét is meg fogja hódítani.

Jorga a szebeni hitlerista gyűlésről

Bukarest, augusztus 11.

Jorga Miklós volt miniszterelnök lapjába, a Neamul Românesc-be rendkívül érdekes vezércikket írt a hitlerista szászoknak Nagyszebenben tartott közgyűléséről, amely nagy feltűnést keltett országwide és kínos vélekedéseket váltott ki még kisebbségi körökben is. Jorga elemzés cikkét érdemes szöveg szerint visszaadni:

— Naponta erősödik az az áramlat, a mint ezt Jikeli ur Nagyszebenben megállapította, amely a szászok első köteletségévé nem a németiség, hanem Németország, a mai formájú német állam felé való hajlandóságot teszi, ami ezeknek a fapatikusoknak elképzelésében ugyanazt jelenti, mint a Luther által prédikált valóságos forma.

— Azok, akik így gondolkoznak és így beszélnek, hibát követnek el úgy az eszmének logikájával, mint saját érdekeikkel szemben.

— Nemzetekkel tartani egy e nemzet által nem determinált államban is: szép és tiszteltetreméltó (Ezt a szép megállapítást Jorga sohasem volt hajlandó a magyarokkal kapcsolatban is vonatkoztatni! — A szerk.) De egy államban élve azt állítani, hogy az első kötelezés egy másik állam felé kapcsolódni, egy olyan államban, amely sohasem fog Nagyszebenig ugrani, furcsa fogalomzavar.

Ez eltévelyedett hitben élve az emberek arra kárkoztatják magukat, hogy ne dolgozhassanak saját országukban és saját országukért. Mert olyanokkal együtt működni, akik hasonló kijelentéseket tesznek, lehetetlen. Én nem látom, mi értelme lehet a szászok részére annak, hogy távolítsák magukat a helytől, a melyhez, Hitler akaratával vagy akarata ellenére, odaköti őket a ors.

— Lehetetlen, hogy ezek az alapvető igazságok ne legyenek nyilvánvalókká és ha egyszer nyilvánvalókká lesznek, akkor minden épészű emberben győzedelmeskedni fognak.

Egyébként a kamara irodájában Serdici Lupu-párti képviselő interpellációt tett le a nagyszebeni gyűlés ügyében. — Serdici azzal kapcsolatban, hogy a gyűlésen a bukaresti német követ is megjelent, Titulescu külügyminiszter diplomáciai közbenjárását kéri.

Egymást perelik a gödöllői jamboree fókuszainak tervezői

Budapest, augusztus 11.

A gödöllői jamboree alkalmából a fókuszok egész tömege került forgalomba, amelyek László Jenő és Füzely Aladár öntőmesterek készítménye. Egy ilyen fókusz Visnyovszky Lajos szobrászművész kezébe került, aki tüzetesebb megismerés után úgy találta, hogy a fókuszok díszítményes rajzai az után a terv után készültek, amelyek alapján ő annak idején László és Füzely öntőmesterek közreműködésével elkészítette azokat a fókuszokat, amelyeket a Magyarországon járt olasz képviselőknek ajándékoztak emlékkül.

Visnyovszky erre szerzői jogbitorlás címén pert indított az öntőmesterek ellen, kérte a forgalomba került fókuszok elkobzását és 10 ezer pengő anyagi, valamint 10 ezer pengő nem anyagi kár megtérítését.

A keresettel szemben az öntőmesterek azt hangsúlyozták, hogy az általuk készített fókuszok önálló tervezésűek és egyáltalán nem használták fel mintaképpen azt a fókusztervezetet, amelyet annak idején Visnyovszky készített.

Talpas, a becsületes...

HUMOROS JELENET
A NAGYVÁRADAI ITÉLŐTÁBLÁN

Nagyvárad, augusztus 11.

Érdekes jelenet játszódott le csütörtökön délelőtt a nagyváradai ítélőtábla Haas-tanácsa előtt. A tárgyalóteremben megjelent egy falusi, aki elmondta, hogy Talpas Gheorhenak hívják. Az elnök aktáiba pillantott, aztán hitetlenkedve mérte végig az embert.

— Hísten maga letartóztatásban van! — kiáltott fel megbotánkozva, — hol a fogházor?

— Nincs itt! — jelentette ki csendesen Talpas.

Kiderült, hogy a falusi, akit a szatmári törvényszék gyilkosság miatt ötvi börtönbüntetéssel sújtott, nem fogházor, hanem egy ottani törvényszéki jegyző kíséretében érkezett a felelősségi tárgyalásra.

— A „greffier ur” — mesélte Talpas — tegnap este elvált tőlem azzal, hogy valami dolga van. Azt mondta, csak menjek lefelé, holnap majd találkozunk a táblánál. A becsületes Talpas, akinek eszé ágában sem állott megszökni, viharos derűtséget keltett, az elnök ellenben eljárást indított a könnyelmű törvényszéki jegyző ellen.

Most már komoly, meri a Tass jeleni:

A Szovjet külföldi megbizottainak nem szabad Trotskij-val tárgyalni

Moszkva, augusztus 11.

A Tass távirati iroda jelentése szerint Trotskij és a szovjet között nem jött létre a kibékülés.

A moszkvai kormány utasította külföldi megbizottait, hogy kiegyezési tárgyalásokba ne bocsátkozzanak többé Trotskijval.

Mindenestre abból, hogy a szovjet külföldi megbizottainak „megtiltja”, hogy Trotskij-val tárgyaljanak, azt is meg kell állapítani, hogy a szovjet azért adja ki ezt a tilalmazó rendelkezést, mert „az orosz külföldi megbizottak” igenis tárgyaltak az emigrált vezérrel.

Ez a rendelkezés tehát legalább és most végre először elismeri, hogy a szovjet és Trotskij között voltak tárgyalások. Eddig még ezeket a híreket is cáfolták és tagadták.

A Tass-iroda nem mondja, de valószínű, hogy ezek a tárgyalások azért szakadtak meg, mert Litvinov Trotskij követeléseit nem tudta elfogadni.

A Simplon-expressz jövőre rendes személykocsikat is visz

A bukaresti vasutügyi konferencián a Szovjet is képviselteti magát

Bukarest, augusztus 11.

Október elején Bukarestben két nagy nemzetközi vasuti konferencia lesz. Az egyik az ugynevezett Simplon-értekezlet, a másikon pedig a nemzetközi menetrend-egyeztetést alkotják meg a következő esztendőre.

A konferenciákon Bukarest és az összes európai fővárosok között közvetlen kapcsolatot fognak teremteni. A román kiadottak javasolni fogják a kétségtelen, hogy a külföldi megbizottak ebbe bele is fognak menni, hogy

a Simplonon ezentúl, a hálókocsin kívül, rendes és közpellen összeköttetésű első, második és harmadosztályú személykocsik is legyenek.

Hasonlóképpen a Simplon utján közvetlen összeköttetést teremtenek Bukarest és Belgrád között.

A konferenciák fődekkessége a szakszerű dolgokon kívül az lesz, hogy a tanácskozásokon, noha Románia és Szovjet-országnak között a diplomáciai kapcsolatok még nem állottak helyre, valószínűleg részt fognak venni az orosz kiküldöttek is. Oroszországnak nincsen ugyan vasuti összeköttetése Romániával, de a konferencián letárgyalandó egyéb nemzetközi anyag nagyban érdekli az orosz ezovjetvasutakat is.

A szovjetkiküldöttek részvételéről a berni nemzetközi vasutforgalmi központ a napokban értesíti majd a CFR igazgatóságát.

A temesvári trafikokosok már nyelvvizsgára állanak

Valószínűleg országos jellegű az intézkedés, amely könnyen a kisebbségi trafikokosok egzisztenciáját veszélyeztetheti

Temesvár, augusztus 11.

A Vajda-féle „etnikai” rendelet, amely nem más, mint a kisebbségi egzisztenciák elleni merénylet, még pedig oly súlyos mértékű, amelyet, eltekintve az imperium-változást közvetlenül követő időktől, nem intéztek még a liberálisok idején sem a nemzetiségek ellen, kezdi hatásait éreztetni. Ugyálszik, a kisebbségi egzisztenciák üldözése az államélet egész vonalán indulóban van már.

Legalább is erre vall az, hogy a temesvári Monopol értesítette a trafikokosokat, hogy központi rendeletre augusztus 12-én és 13-án nyelvvizsgát kell tenniük.

Hasonló intézkedésről más városból még nem kaptunk jelentést, de miután központi rendelkezésről van szó, valószínű-

leg minden helyiségre vonatkozik a vizsga intézkedés.

A dohányárusok elnökükkel, March Ignáccal küldöttéssel érdeklődtek a vizsgával kapcsolatban. A kiküldötteknek tudomására hozták, hogy a vizsgán csak a dohányárusokkal kapcsolatban levő kérdéseket fognak feltenni. Akik nem felel meg, az néhány hónapi haladékot kap.

A trafikokosok között természetesen óriási az izgalom a szükségleten és vexatori-kus jellegű intézkedés miatt annál is inkább, mert nem lehet tudni, hogy a vizsgabiztosok milyen szellemben fogják feladatukat teljesíteni s az alkalmat nem használják-e fel néhány kisebbségi egzisztencia derékbatörésére? Mindenképpen furcsállunk kell ezt a furcsa rendeletet, amely az imperiumváltozás 15-ik évében kezdi ki a szegényes létezésüket.

Egy törzsőrmester rálőtt kollégája feleségére, aztán fejbelötte magát

A csodálatos módon megmenekült asszony elmondja a tragédia részleteit

Székelyudvarhely, augusztus 11.

Székelyudvarhelyen augusztus 9-én, szerdán, az alkonyi órákban egy autó robbant végig, melyben két őrmester tárogatott egy harmadikat, kinek dagadt fejéből patakzott a vér.

Az autó a kórház előtt állott meg.

Ez a kép, egy szerelmi tragédia minden bizonyítással utolsó epizódja volt.

Singurescu Juon törzsőrmester a Bul. Regele Ferdinand 114 számú házában, szolgálati revolverével rálőtt Piletzki József zenész-őrmester feleségére, aztán önmaga ellen fordította a revolvert és a fejébe lőtt. Az asszonyt a golyó nem találta, a férfi haldoklik.

A TRAGÉDIA RÉSZLETEI

Rövidesen a dráma lejátsszódása után si került beszélünk a tragédia egyik szomorú hőseivel Piletzki Józsefnél, ki a csodával határos módon épen menekült ki abból.

Persze még eszket. Kis molett asszony, fekete hajjal, fekete szemekkel, idősöcske. Pirosas ruha van rajta, kék esőköpeny és egy vörös horgolt sapka, úgy ahogy szokás rátéve a jobb földre, éppen arra, a melytől egy-két centire ment el a kilenc milliméteres, Fromer-golyó.

Az asszony nagyot sóhajt és elkezd: — Az uram — kiesett az állásából — mint említettük zenész-őrmester — és el-

ment valahol állást nézni. Én úgy mondom ahogy van, éheztem. Nem szégyen a mai világban. Mikor már alig birtam jött Singurescu törzsőrmester és mondta, hogy mennyire sajnál és nem tagadom 100—200 lejekkel támogatott. Igérte hogy elvesz és hívott, hogy menjek hozzá lakni. Én azt mondtam neki, hogy az uram nélkül nem tudok semmit csinálni, várjuk meg, míg hazajön s majd meglátjuk, hogy mit szól hozzá. Mikor az uram hazajött, két férfi megbeszélte a dolgot és az uram mindenbe beleegyezett, ha Singurescu elvesz feleségül. Ezt Singurescu meg is ígérte és én hozzá költöztem. De csak tíz napig birtam mert nagyon-nagyon goromba volt. Megint visszamentem az uramhoz, kit még mindig szerettem és elpanaszoltam neki a dolgot. Az uram azt mondta, hogy maradj nála. Ettől kezdve az életem csupa remegés volt.

Singurescu hol levélben, hol szóban nyegelt, hogy elpusztít.

Állandóan zárt ajtók megett voltam, de sem mertem lépni az utcára. Ezt nem birtam és elmentem Tordára az unokatestvéremhez, de onnan is csak haza kellett jönnöm. És megint jöttek a levelek és a fenyegetések.

SZERDA ESTE 6 ÓRA

Ma délben egy cédulát kaptam küldönc útján, melyben a törzsőrmester az írta, hogy találkozni akar velem valami nagyon fontos ügyben. Én a cédulát vizsgálgattam és kértem annak hozóját mondja azt, velem nem is találkozott. De a szívem egész nap kalimpált. Utókor az uram kiment a sétátra a bandával. Én bezártam az ajtókat és azt mondtam: jaj én úgy félek házínéni. — Egyszer csak valaki veri a kaput. A házínéni lemegy és rízi hogy ki az, hát az őrmester részegen. „Jöjjön — kiáltotta — házínéni — nyomjuk a kaput!” Leroha.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmát kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelemre tették, hogy a Ferenc József víz számos féldali hűdésben tekvő betegeknek is meglehetősen hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott.

nok és nekifekszünk a kapunak, de az őrmester a lábát bedugta az ajtó közé. Hiába, nem birtunk, nem jött senki segítségünkre, nem volt más mit tenni, behorantam a szobába és magamra zártam az ajtót. Az őrmester végigrohant az udvaron és egyenesen az ajtómnak. Dörömbölt, ordított, majd rámtörte a zajtót.

KÉT LÖVÉS

— Ott álltunk ketten a szobában. Mondtam, hagyj békét János, hisz én sose vétettem neked. Az őrmester nem szólt semmit, csak a háta alól elővett egy újságpapírba pakolt csomagot és kezdte kibontani. Egy papír, két papír és egyszer csak megláttam egy revolvert. Nagyot sikoltottam és nekiugrottam az ajtónak s most sem tudom, hogy sikerült azt felrántanom.

Alig tettem az udvar felé két lépést, eldördült a revolver.

Ugy éreztem, hogy megsebesültem, de hát csak rohantam, rohantam be a szomszédokba, ott mint egy hulla elestem és mondtam, hogy jaj, meglöttek. Nemsokára rohant a házínéni és mondta, hogy még egyet löttek a szobában.

Én nem tudtam odamenni, csak aztán hallottam, hogy a szoba közepén fekszik János és a fejéből szivárgott a vér.

Igy volt.

★

Megtörli a homlokát és belenéz a lemenő napba.

★

Az őrmestert ebben a pillanatban operálják, felépüléséhez nincs remény. A vizsgálat folyik.

„Sigi”
Prezervatív
megbizható.
Kapható:
gyógyszertárban és
droguériákban

HIREK

Vigyázat!... Jön a gáz!

Lehetetlen drámai fíntor nélkül elhaladni ama hiradás mellett, hogy Csikszere-dán augusztus 19-én és 20-án szakszerű előadásokat tartanak a gáztámadás elleni védekezésről. Jó, jó, hiszen tudjuk, hogy a jövődő háború Pandora-szelencéje már töltve van, nemsokára kiszabadulnak a mérges szelek és elpusztulunk mindnyájan, én is, te is, meg ő is. Hogyne tudnánk, mikor mi fizetjük közelgő halálunk technikai költségeit, adóban és áldozati taxában, csökkentésben és költségvetésben, belföldi szelvényben és külföldi kuponban. Pénzünkben áll, tisztában vagyunk tehát a dologgal. Talán már rövid esztendő sem telik belé és elmegyünk valamennyien Földörra deszkát árulni. Alulról szagolni az ibolyát.

De ez a csikszere-dai dolog mégis keresves dolog. Iskolái halódnak. Tanítói éheznek. Tele van kultúrsérellemmel. Meghal az oktatása. De viszont gáztanfolyama van.

Ebből látszik igazán, mennyivel nagyobb ur kezd lenni az életnél a halál.

Az ember azt hinné, hogy az a Csikszere-dai egy békés, felelősség nélküli, eldugott tartományi kisváros. Jelentéktelen és szürke. Különösen azóta, mióta elmúlt a szolmánokkal, meg a kézzerekkel való hadakozások kora s mióta a megye déli részén kiinduló kárpáthegységi szoros stratégiai fontosságát is nullával tette egyenértékűvé Trianon, hadászati szempontból is zérónak látszott számítani.

S mégis ki kell képezni a gáz elleni védekezésre.

Ugy tetszik, nincs olyan jelentéktelenség, és szürkeség, amit az új háború gyilkos, véres marka meg ne szorítana.

Ez a szeredai gázgyakorlat nagyon rossz jel. Miután tanulni nem tudunk belőle, csak arra jó, hogy rámutasson, milyen reménytelen a sorsunk. Vigyázat!... Jön a gáz! Tessék felvenni az utolsó kezdetet...

— A árszaviszony epilógusa: elkobozták a társ utlevéletét. Aradról jelentik: Érdekes utlevélellobozást fogantatosított csütörtökön az aradi rendőrség. Az ügynek különös előzményei vannak. Májrovi Valtér aradi lakos az elmúlt év novemberében társas viszonyban állott egy ottani kereskedővel, akivel bocskorkészítés céljából használt autógummit importáltak. Amikor összekötötték felbomlott, Májrovi egy este a Szabadságtérre megtámadta volt üzlettársát, akit egy vasdajabba főbevágott. Csakhamar csődület jött. Amikor rendőr jelent meg a látogatón, Májrovi eldobta a vasdajabot, amivel üzlettársát — több szemtanú állítása szerint súlyosan megsebesítette. A kereskedő sérülését egyébként külföldi orvosok bizonyítványai is igazolják, mert a megsebesített ember külföldre utazott, hogy komplikált sebeit kezeltesse. A pántalmazott kereskedő most tudomására hozta Vulpe Constantin aradi vezetőigézőnek, hogy Májrovi értesülési szerit külföldre akar utazni. Az ügyész értesítette a rendőrséget, amely csütörtök délután megjelent Májroviánál és elkobozta utlevélét.

— CZELLÉR LAJOS ÉHSÉGSZTRAJKOLNI AKAR. Nagyváradról jelentik: A kommunista vádakkal gyanúsított Czeller Lajost, akit Aninán két héttel ezelőtt elfogtak és a nagyváradai ügyészségre kísérték, a törvényszék vádatanácsa az elmúlt csütörtökön 30 napos vizsgálati fogdába helyezte. Czeller betegsége ellenére is elhatározta, hogy amennyiben a táblai vádtanács nem helyezi szabadlábra, úgy éhségsztrájkot kezd. Érdekes, hogy konkrét vádak nem merültek fel Czeller ellen. Amikor a nagyváradai kommunistákat annakidején Karánsebesre internálták, Czeller eltűnt a városból. Akkor körözlelet adtak ki ellene, most pedig Aninán ráakadtak.

— HALÁL A VONATON. Temesvárról jelentik: Ungerleider Mór, ismert váradai polgár, aki Temesváron orvosi műtéten esett keresztül, gyermekei kíséretében vissza akart Nagyváradra utazni. A megoperált férfi, röviddel azután, hogy a vonatba szállt, hirtelen összeesett és meghalt. A tragikusorsú embert, aki 62 éves volt, a belvárosi zsidó halottasházba szállították.

— RAJTACSIPTÉK A MÁS SZÉNAJA BETAKARITÁSÁN. Csikszere-dáról jelentik: Puskás éjjeli szolgálatos rendőr arra lett figyelmes, hogy Dávid István gazda egy szekér lucernát szállít haza. Másnap reggel Beke János gazda jelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel egy szekér lucernáját ellopták. Puskás rendőr információja nyomán a rendőrség Dávid Istvánt vonta felelősségre, aki nem is tagadta az illegális takarmánybetakarítást. A két gazda ötszáz lejben egyezett ki a rendőrségen. Ennek ellenére az eljárást tovább folytatják.

— SZAGA VAN A NYERT SÖRNEK. Aradról jelentik: Kellemetlen „kalandja” volt Bodea Jonel dr., aradi ideggyógyásznak, aki egy hordó sört nyert egy ugynevezett „sörversenyen”. Az ideggyógyász, aki a nyereségre öröme egy aradi vendéglőbe csődítette össze barátait, miután a hordót felnyitotta, megdöbbenéssel tapasztalta, hogy a bennelevő sör kellemetlen illatot áraszt, poshadt, egyszóval és magyarul mondva: bűdös. A hopponmaradt orvos az egészségügyi hatóságoknál feljelentést tett a penetráns illatot árasztó sör eladója ellen. A gyanús szagú sört egyébként Reusz Miklós aradi szeszgyáros hozta forgalomba.

— SZERENCSERE NEM TÖRTÉNT LABTÖRÉS. Tudósítónk jelenti: Augusztus hatodik számunkban hírt közöltünk a gyergyószentmiklósi Gottlieb-féle faterlepen történt szerencsétlenségről. A hírrel kapcsolatban most Király Mór, az egyik sebesült, az alábbiak közlésére kéri föl: „A hír tévesen állított be engem napszámosnak, mert én havidíjas, önálló hatáskörrel rendelkező tisztviselő vagyok. A szerencsétlenségnek egyébként szerencsémre nem történt lábtörés, csak aránylag könnyebb zúzódás, amely két-három hét alatt begyógyul.”

ABLAK

Nagyon érdekes ez a dévai ügy. A kamara igazgatótanácsának tagjai megjelennének a polgármesternél és leleszik az ötezer lejt, amellyel megvesztegették őket. Ilyen már történt és nem is ebben van az eset rendkívülisége, hanem abban, hogy a kamara igazgatótanácsának tagjai csak — választás után jelentkeztek. A protekcionizmus, a korrupció, a megvesztegetés és megvesztegetettség nem tiltakozott addig, amíg a választások nem zajlottak le. Csak utána. Csak miután az állásokat kiosztották, hordult fel az ellenzék, amelynek jelöltjei kívül rekedtek. A kegyosztó igazgatótanács választását meg kell semmisíteni, hogy a 102 pályázó közül ne az a négy jusson kenyérbe, aki bejutott, hanem másik négy, aki közelebb áll a szívekhez, azok szívéhez, akik leleszik a megvesztegetésre szánt pénzt a polgármester asztalára. Nagyon érdekes ez a dzsungel és jó volna ebben a sűrű masszában tisztán látni. Aki ennek az állás-tülekedésnek minden részletét jól ismeri, megírhatná az utolsó esztendő legnagyobb regényét. Címet már ajánlunk is hozzá. A legjobb cím, — szerintünk — ez volna: Jaj, de szép is ez a mai élet.

— MUNKÁBA KEZD A SZÉKELY FAKITERMELŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZET. Csikszere-dáról jelentik: A tavasz folyamán négy felsikói közbirtokosság tagjaiból alakult első székelly fakitermelő és értékesítő szövetkezet alapszabályait az illetékes fórumok jóváhagyták. A cégbejegyzés is megtörtént és most odáig ért a helyzet, hogy a szövetkezet munkába kezdhet. Ecélből dr. Pitner Árpád elnök vasárnapra Csikkarcfalvára igazgatósági ülést hívott egybe, ahol az elkészített munkatervet terjesztik elő és meghozzák a szükséges határozatokat a munka azonnali megkezdése érdekében. Értesüléseink szerint ugyanezen igazgatósági ülésen kerül sorra a közgyűlés időpontjának megállapítása is, amikor az ideiglenes vezetőség helyébe, az alapszabályok értelmében, rendes vezetőséget választanak.

— CSUNYA ERKÖLCSBOTRÁNY ARADON. Aradról jelentik: Az aradi rendőrség már napokkal ezelőtt nyomozást vezetett be egy titkos találkahely ügyében. A nyomozás meglepő eredményre vezetődött, amennyiben rájöttek, hogy az Eminescu-park nyilvános illemhelyén rendszeresen üzik a prostitúciót. Az érdekes erkölcsbotrány központjában három ismert aradi férfi: egy piskótagyáros, egy festőművész és egy előkelő állású fiatalember áll. A három ur kétszer hetenként, kedden és pénteken betért az igénytelen házikóba, ahol három, rendőrileg nyilvántartott nő: Csipkai Katalin, Costea Julianna és István Rózi várta őket. A botrány kipattanása Aradon általános feltűnést keltett, mert az ügyben szereplő három férfit városszerte ismerik.

— ERTŐ, A TÜZEMBER. Rómából jelentik: Spiritusztá körökben ujabban kísérleteket végeztek az egykor világhírű, ma meglehetősen elfelejtett médiummal, akit „Ertő a tüze” néven ismertek. Ertonak az volt a specialitása, hogy transzban minden külső segítség nélkül lángba tudta borítani egész testét. Né-

A SÁRGA FOLTOK ELTÜNNEK, A FOGAK MEGFEHÉREDNEK

3 árnyalattal, 3 nap alatt

Ha Ön esetleg azt hiszi, hogy a fogak természetes színe sárga, szürke, vagy fakó, akkor tegyen kísérletet a KOLYNOS fogkrémmel, egyetlen centiméter ebből a kiváló fogkrémből, száraz fogkefére nyomva, naponként 2-szeri fogmosás mellett, 3 nap múlva rá fog jönni tévedésére. Három árnyalattal fehérebb lesz foga.

Két fontos alkatrészének köszönheti a KOLYNOS ezt a kiváló eredményt: tökéletesen tisztítja és fehériti a fogakat. Egyik alkatrésze a legjobb tisztítószert, amelyet a tudomány ismer, ez eltünteti a fogak csunya színeit és foltjait, hab formájában, mé-

lyen behuzódik a legkisebb foghézagokba is, ahonnan eltávolítja a fogsut okozó ételmaradékokat. Második alkatrésze megöli a millió meg millió baktériumot, amely a fog és foghús betegségeket idézi elő és így biztosítja a száj legtökéletesebb higiéniáját.

KOLYNOS vakító fehérséget ad a fogaknak, felfrissíti a száját, erősíti a foghúst.

Tegyen próbát még ma egy tubus-al.

A leggazdaságosabb fogkrém.

Egyetlen centiméter elegendő.

KOLYNOS
fertőtlenítő, FOGKRÉM

Infláció becsületrendben

Julius 14-től augusztus elejéig a francia lapok — újságírónyelven szólva — elusznak; a legérdekesebb hírek és cikkek ki-maradnak az újságból olyan közle-mek miatt, amelyeknek szerkezetét, felépítését, szellemes fordulatait, csipős aperszüit egyedül az ábécé betűinek sorrendje szolgáltatja. Az olvasó eltűnődhetik a finom ámeneten Berger ur és Bernard ur vagy Dupont ur és Duval ur neve között. Az ábécé hullámai végigsepernek a lepedőnyi francia lapokon. Mi történt ezzel a sok emberrel? Becsületrendet kaptak. Hátározottan infláció van becsületrendben. Ezt az intézményt Napoleon alapította a címtelenített és rangtalanított forradalmi Franciaországban. Ez volt az egyetlen cím a konzuli Franciaországban, amikor a gróf és hercegi címeket hivatalosan nem lehetett használni. A becsületrenddel még a császárság idején is nagyon takarékosan bántak; Talma, minden idők legnagyobb francia színésze például nem kapta meg. A becsületrend tagjainak száma a restaurált Bourbonok és Orleánsok alatt sem igen szaporodott, annál is inkább, mert a francia királyok nem nagy lelkesedéssel vették át ezt a forradalmi maradványt és eleinte a köztársaság sem támogatta a kereteket. Két-három évtizeddel ezelőtt a becsületrend lovagjának lenni szép titulus volt, a tiszti rang azonban felért egy grófsággal. Ma a becsületrend tagjai is úgy lépnek elő, mint a hivatalnokok: szolgálati évek szerint és minthogy mindenki tagja a becsületrendnek, mindenki előlép. A becsületrend valamikor arra szolgált, hogy elitet teremtsen a forradalom számára. A demokrácia azonban nehezen fér meg az elittel; Franciaország hétszáz képviselője és ugyanannyi szenátora ezrel „nyomja be” évről évre saját híveit és lekötöztetettjeit a becsületrendbe. Valami újat kellene már kitalálni. Valami olyasmit, amivel tényleg azokat tüntetné ki Franciaország, akik nem azért becsületelek, mert gyárosok, kereskedők, írók, művészek, politikusok és diplomaták, hanem azért, mert — becsületesek.

— EGYIPTOMI SÜTÉTSÉG AZ ARADI RENDŐRSÉGEN. Aradról jelentik: Az aradi rendőrség már jónéhány napja szünetel a villanyvilágítás, mert a belügyminisztérium huzamosabb idő óta nem fizeti az áramdíjakat. A kihallgatásokat petróleumlámpa pislákoló fénye mellett bonyolítja le a rendőrség.

Olcsó kirándulás Tusnádra 120 és 200 lej. — „EUROPA”-menetjegyiroda, Brassó.

Betörték Schumy osztrák miniszter lakására

Klagenfurt, augusztus 11.
Schumy miniszter itteni lakásán érdekes betörés történt. A fettekek felfeszítették az összes szekrényeket, az ókszerket, és egyéb holmikat azonban érintetlenül hagyták, ellenben szétszörták minden iratot.

Letakarították az íróasztalokat is. Láthatóan azzal a szándékkal, hogy valamilyen fontos iratot megtaláljanak.

Ebben a pillanatban még nem lehet megállapítani, hogy a miniszter irataiból hiányzik-e valami és mi az. A gyanu természetesen a horogkeresztesekre irányul, akiknek egyedül lehetett okuk a miniszter iratai között keresgélnek.

Le akarták tartóztatni a bécsi Abend szerkesztőjét

Bécs, augusztus 11.
Az erősen baloldali Abend című bécsi lap, pár nappal ezelőtt kényszerregezséget kért. Most feljelentés érkezett a lap főszerkesztőjére, Colbert ellen.

A feljelentés alapján az ügyészség hamis bukás gyanúja alatt vizsgálatot indított meg Colbert ellen, akit csütörtökön kihallgattak, de a kihallgatás után, előző utlevélét, szabadlában hagyták.

A megsértett pénzügyi tisztviselők ügye

Bukarest, augusztus 11.
Megirtuk, hogy a pénzügyi tisztviselők az őket Madgearu pénzügyminiszter részéről ért sérelem miatt Vajda miniszterelnökhöz fordultak elégtételért.

Vajda a válaszába megtagadta, mire a tisztviselők táviratot küldtek a királynak.

A sürgönyt a köztisztviselők országos szövetsége írta alá.

A köztisztviselők e táviratban az őket ért személyes sérelemmel nem foglalkoznak, csupán amiatt emelnek panaszt, hogy a pénzügyminiszter törvényellenesen helyezi át és távolítja el a szolgálaltól a tisztviselőket.

A kormány a mozgalom vezetőit felüggessztéssel fenyegeti. Csütörtökön már fel is függesztettek néhány magasabb rangú hivatalnokot, akik a vitás ügyben bátrabb magatartást mertek tanúsítani.

A külföldi adósságok leszállításával kapcsolatban a kormánykörök hangulata főként bizakodó. Beavatottak tudni vélik, hogy Románia külföldi terhei már szeptember 15-ig oly jelentősen csökkenni fognak, hogy az államkincstár helyzete egy-szeriben megkönnyebbül.

Nurmit elhagyja a felesége

Helsingfors, augusztus 11.
Nurminak, a híres csodafutónak a felesége bejelentette férjétől való válási szándékát. Az asszony kijelentette, hogy férjét ugyan még mindig szereti, de képtelen vele élni, mert

Nurminál pipogyább, unalmasabb és szótalanabb ember talán nincs is az egész világban.

Azt a három hónapot, amit férjével töltött, nem is tartja rendes emberi életnek. Hírek szerint Nurmi minden nagyobb tiltakozás nélkül beleegyezett a válásba, mert belátta, hogy miután semmi szóbeszéd nincs, nem való férjnek futni, azonban annál jobban tud s ha az asszonytól elválk, felcsap hivatásos futóversenyzőnek.

Betiltották Kövér Gusztáv volt lapját, a Magyar Szót

Nagyvárad, augusztus 11.
Radovici nagyváradi szigurancafőnök szerdán este féltizenegy órakor megjelent a Magyar Szó című napilap nyomdájában, ahol közölte a szerkesztővel, hogy a belügyminiszter a lap megjelenését betiltotta.

Bekövetve, hogy a betiltó rendelet telefonon érkezett, nem tudták felmutatni, Radovici azonban kijelentette, hogy csütörtökön írásban kézbesítik.

Radovici szigurancafőnök csütörtökön újból felkereste a szerkesztőt és „helyesbített”, amennyiben közölte, hogy a betiltó rendelet, nem telefonon, hanem távirattal érkezett.

Az 54350 számú belügyminiszteri táviratban, amelyet Pop Jonel dr. belügyi alminiszter írt alá, mindössze ennyi áll: „A Magyar Szó megjelenése be van tiltva”. Elég rövid és elég lakónikus.

A BALBO-RAJ EGY HALOTTAL ÉRKEZETT MEG LISSZABONBA

Vasárnap startol újra az „Azur-flotta”, hogy visszatérjen Rómába

Codos és Rossi is utban vannak hazafelé

Lisszabon, augusztus 11.

Balbo olasz légügyi miniszter és repülő-rajja szerdán délután Portugália fővárosába, Lisszabonba érkezett, ahol a partvonalon landolt. Fél három és fél 4 között valamennyi gép simán vízre szállott.

Balbot és tisztikarát a parton diszszázadok fogadták. A légügyi miniszter az üdvözlések után a tömeg üdvözlőgála közepette, szállodájába autózott. Az olaszok fogadtatásán a portugál főváros számos előkelősége jelent meg. Így a hadügyi, a tengerészeti miniszter és a liszaboni olasz követ is. Jelentős tömeget alkotott a liszaboni olasz kolónia is. Balbot szerencsés megérkezése alkalmából a portugál fasisták is üdvözltek.

Az olasz repülők szerdán este az államfőnél tisztelegtek, utána pedig az olasz követségen látták őket vendégül, ahol tiszteltükre társas vacsorát rendeztek.

Az „Azurflotta” a jelenlegi tervek szerint nem indul azonnal utnak, hanem csak vasárnap startol Róma felé.

A repülőraj a Ponta Delgadában szerencsétlenül járt tiszt holttestét is magával viszi. Az újabb jelentésekből kiderül, hogy a tiszt, aki a szerencsétlenség után életben maradt,

csak szerdán este halt meg, miután az orvosok többszörös vérátömlesztéssel is hiába próbálkoztak.

Balbo különben elhatározta, hogy utját nem szakítja meg Franciaországban, hanem egyenesen Rómába repül.

Franciaországban ez a hír általános feltűnést keltett, mert a flotta fogadására már nagyban készülődtek. Ezzel szemben viszont elhatározta Balbo, hogy Spanyolország fővárosát, Madridot is érinti és így csak augusztus 15-én érkezik majd haza Rómába.

A hazatérő „Azurflotta” fogadására természetesen Rómában is serény előkészületek folynak. A repülőraj tiszteletére az örök páros is zászló- és virágdíszbe öltözködik. A kormány úgy intézkedett, hogy

Balbo és társai megérkezésük után Constantin császár diadalíve alatt vonuljanak el. A megérkezés ünnepélyességét azzal is fokozák, hogy megkondítják a Capitólium történelmi jelentőségű harangjait.

CODOS ÉS ROSSI UTBAN HAZAFELÉ

Codos és Rossi, a távrepülés legújabb világrekorderei, a kisázsiai Beyreuth mellett fekvő Rayakból értesítést küldtek a francia légügyi minisztériumnak, hogy

egyfolytában repülnek vissza Marseillebe

A start csütörtökön hajnalban három órakor megtörtént

Itt a mérleg:

Hatmilliárd devizát kapott a kereskedelem és ipar és hétmilliárdot kaptak — az állami intézmények

Bukarest, augusztus 11.

A Banca Națională a legutóbbi 12 hónap alatt összesen 13 milliárd, 300 millió 11 ezer 528 lej értékű deviza kivitelét engedélyezte.

Ez az összeg a kérelmezők foglalkozási ága szerint a következő módon oszlik meg. Kereskedők 3 milliárd 585 millió 428

ezer lej,

Iparosok 2 milliárd 177 millió 850 ezer 776 lej.

Mezőgazdaság 758 millió 261 ezer 477 lej.

A többi az állam, a közintézmények és az önálló kezelési állami intézmények vették igénybe.

Lapzártaikor jelentik:

Japán légvédelmi gyakorlatokat tart

Tokió, augusztus 11.

Japán az utóbbi napokban egészen szokatlan méretű légvédelmi gyakorlatokat tart. A gyakorlatokon 15 ezer főnyi sorkatonaság, az egész légi haderő, a rendőrség és a katonailag kiképzett ifjúság vesznek részt.

Hivatalos jelentés szerint ezekkel a gyakorlatokkal a hadügyminisztérium a lakosság hidegvérét és összetartozási érzését akarja fejleszteni.

Amerika legyveresen „védi” a kubai forradalmat

Washington, augusztus 11.

A kubai amerikai követ még mindig reméli, hogy a Machado-kormányt sikerül rábeszéléssel eltávolítani s ebben az esetben nem lesz szükség arra, hogy az Egyesült Államok fegyveresen is beavatkozzék a kubai forradalomba. A fegyveres beavatkozásra egyébként a hadügyminisztérium már teljesen felkészült. Három cirkálóhajó és 1800 főnyi gyalogmatróz áll készen arra, hogy képviselje az Egyesült Államok fegyveres haderejét a havannai kikötőben. A washingtoni kormány arra számít, hogy abban a pillanatban, amikor az amerikai hadihajók megjelennek a havannai kikötőben, a Machado-kormány nyomban lemond.

Kuba amerikai követe egyébként megjelent Roosevelt előtt s tiltakozott a beavatkozás ellen. A követ kijelentette, hogy az elmergesedett helyzet oka kétségtelenül USA kubai követe, aki tapintatlan magatartásával elmérgesítette a helyzetet a Machado-kormány és az USA között. Roosevelt erőlesen jelentette ki, hogy az Egyesült Államok kubai követe mindenben az utasításai szerint és nagyon helyesen járt el.

Szenzációs tanuvallomások a Skoda-perben

A vallomások rendjén a per háttere egyre inkább kidomborodik

A Skoda-perből kifolyólag Lázár Ilie tetteleg inzultálta Marulis adóinspektort

Bukarest, augusztus 11.

A Skoda-per csütörtöki tárgyalásán Pella ezredest hallgatták ki tanui minőségben. Az ezredes hangsúlyozza, hogy a Seletzkinél talált katonai iratok nem voltak titkos iratok és hogy Seletzkinék ez iratok betekintésére joga volt. Egyébként nem gondolja azt, hogy Seletzki a vaskasszákra alkalmazott pecsétek szándékos, vagy szándéktalan eltávolítása után valami kompromittáló iratot eltüntetett volna.

A következő tanu Rapaport ügyvéd, aki azt vallja, hogy biztos tudomása van arról, hogy a csehszlovákiai Zvoivov gyártól rendelt gépfegyverek a vesztegleési pénzért miatt 25 százalékkal többbe kerültek, mint a rendes. Elmondja, hogy Saligny, a hadügyminiszte-

rium embere és Popescu ezredes 1 millió 200 ezer lejt kaptak Seletzkitől.

Erre az állításra Seletzki felnevet.

Rapaport indulatosan kiált reája:

— Ne nevelsen!

A tárgyalás további folyamán egyik frapáns szenzáció a másikat követi. A következő tanu Nicolescu Anastaziu rendőrkommiszár, aki a Skodánál megtartott házkutatás részleteiről mond el részleteket. Majd Pruteanu Radu ezredes, a Seletzki vádanyag egyik vizsgálóbiztosa áll a bíróság elé és elmondja, hogy indítványt tett Seletzki szabadlábra helyezésére, mert Seletzkit nem látta bűnösnek. Azonban indítványát elutasították s ehelyett a vizsgálati fogság meghosszabbítását rendelték el.

A védelem: Miért akarta Seletzkit szabadlábra helyezni?

— Mert a kémkedésre még csak gyanúja sem volt s rájöttem arra, hogy a titkos iratokban csupán kereskedelmi ügyek foglaltak tak.

Védelem: Ha Seletzki ennyire ártatlannal látszott, miért tartották oly szigorú fogságban?

Tanu: Feletteseim intézkedéseit nem bírálhatom.

Védelem: Ki látogatta meg Seletzkit börtönében?

Tanu: Én senkinek sem adtam engedélyt.

A következő tanunak, Nunuca Protopoulos cunak vallomása feszült izgalmak közepett zajlik le. A védelem megkérdézi Protopoulos ut, vajjon meglátogatta-e börtönében Seletzkit?

Tanu: Nem. Csak Uica tábornok tépáncsnokot kerestem fel védelmében, mivel Seletzki benső barátom. A tábornok holm' polgári személyeket emlegetett azzal, hogy amennyiben Seletzki ezékné nevével belekeverné az ügybe, helyzete nagyon megkönnyebbülne.

Védelem: Maniu neve szerepelt?

Tanu: Ezt így nem mondhatnám.

Védelem: Milyen erkölcsű embernek tartja Seletzkit?

Tanu: Ha minden román annyira szívórn viselné Románia és a hadsereg ügyét, mint ő akkor boldogok lehetnénk.

Macarovic generális a következő tanu, aki azt mondja, hogy a Seletzkinél talált iratok nem voltak titkosak. Seletzkit korrekt embernek tartja.

Jon Sienaru tanunak, a Skoda könyvelőjének vallomásából kiderül, hogy az adóügyi kutatás februárban csak ürügy volt, mert a Skoda-irodából adóügyi iratokat nem is vittek el a motorás alkalmával, csak 3 nappal később szedtek össze néhány pénzügyi aktát.

Végül Constantin Oranescu ügyvéd, aki saját vallomása szerint rossz viszonyban van a Skoda-irodával, azt vallja, hogy Seletzki becsstelen cselekedettel nem gyanúsítható.

Marulis adóinspektor a Skoda-ügy csütörtöki tárgyalásán a hadbírósgat folyosóján azt állította dr. Lazar Ilie máramaros képviselőről, hogy a Skoda-panamában kompromittálva van. Erre

Lazar tetteleg inzultálta Marulist, aki ellen ismeretesen az a vád merült fel, hogy Skodáékat 5 millió lejjel meg akarta zsarolni. Marulist a szolgálatos katonai ügyész Lazar feljelentésére azonnal kihallgatta.

A Viitorul Boila Romulus dr. egyetemi tanár, Maniu unokatestvére ellen azt a vádat emelte, hogy a Skoda-ügyben érdekelve van. Boila ma nyilatkozatot küldött az Adeverulnak, hogy Skodáékkal azon kívül, hogy Seletzkiel egyszer egy fürdőhelyen megismerkedett, sem közvetlen, sem közvetett kapcsolata nem volt.

Gusztáv svéd herceg még mindig Magyarországon van

Budapest, augusztus 11.

Gusztáv Adolf svéd trónörökös és felesége csütörtökön délelőtt megtekintették a bálónai ménesbirtokot s aztán gépkocsival Bécsbe utaztak.

Oszlik már a cserkészszak is. A csehek, jugoszlávok és irakiak már eltávoztak s csütörtökön utra keltek a svájciak is, akiket Teleky gróf bucsuztatott el. A bucsuzáson az egyik svájci cserkész Telekynek ajándékozta a sapkáját egy autogrammért. Az angolok szombaton kelnek utra

A Ripensiának nem kell a Ferdinánd-kupa

Temesvár, augusztus 11.

A Ripensiának tegnap délután kellett volna játszani az aradi Transilvániával futballmeccsét a Ferdinánd kupáért.

A Ripensia lemondta a mérkőzést és közölte a kupabizottsággal, hogy a további küzdelmekről is visszalép.

Nagybánya szipkázik, de legalább nagyban...

Nagybánya, augusztus 11.

A nagybányai Phoenix elhatározta, hogy az őszi szezonra nagyon megerősíti csapatát. A klub ügynökei Temesváron jó munkát végeztek. Eddig a következő játékosokat sikerült lekötönniük: Schwarz István Kadima, Jooicsin TMTE, Sára Banatul, Baskom Kinizsi. Ezen kívül tárgyalások folynak: Korányi, Stanger, TAC, Pokornyi, Weidle TMTE játékosokkal.

A temesvári egyetlek, hír szerint, akcióbá léptek a szipkázások ellen. Hogy sikerrel-e, az a jövő titka.

Országos jellegű atlétikai verseny Kézdivásárhelyen a K. S. E. rendezésében

Kézdivásárhely, augusztus 11.

Vasárnap, e hó 13-án, Kézdivásárhelyen rendezte a K. S. E. országos atlétikai versenyt. A verseny első három helyezettje díjat nyert. A Székely Újság nagydíját pedig azon atléta nyerte, aki bármely versenyszámban a legnagyobb teljesítményt nyújtja egyénileg. A pontokat a M. A. Sz. dekalon táblázata szerint számítják.

Nevezési díjak: személyenként és versenyszámonként 10 lej és stafétára 30 lej.

Versenyszámok: 100, 400, 800, 1500, 5000 m. síkfutás, rudugrás, távolugrás, magasugrás, súlydobás, gerelyvetés (mindkét kézzel), diszkoszdobás, 100-200-400-800 m. stafétafutás.

Rövid sporthirek

A PARISI RED-STAR IS

Kohn Menó, a TAC játékosával a párisi Red-Star tárgyalásokat folytat. Ha sikerül a megegyezés, úgy Temesvár újra szegényebb egy jó futballistával.

JÁTEKOSBALESET

A móriföldi és gátaljai diákok futballmeccsén Welsch József 19 éves diák kulcsfontosságú volt.

ZALATNA

A nemrég fennálló zalatnai Amosin csapata revansmérkőzés keretében 12:3 nagy gólarányú győzelmet aratott az „Abrud Motii” csapata felett. Bíró: Pál Pista.

Biri néni

szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Mélyen megszorodott szívvel tudatom, hogy forrón szeretett férjem

STEINER JENŐ

életének 46-ik, házasságának 22-ik évében hirtelen elhunyt.

Temetése f. hó 11-én d. u. 3 órakor lezár a póstaréti neológ izr. temető halottas házából.

Nyugodjék békében!

Brassó, 1933 július 10-én

A gyászoló özvegy.

Amikor még bomba robbant Reichenbergben...

Elévült a tizezer aranyforint jutalom, amelyet Ferenc József merénylői fejére kitűztek

Harminckét év múlva jelentkeztek a bombavető és elmondják miért akarták a császárt „megijeszteni”

Prága, augusztus 11.

Jogilag csak nemrégén évült el az a tizezer aranyforint jutalom, amelyet a reichenbergi bombarobbanások után Ferenc József ismeretlen merénylői fejére kitűztek. Azóta már nemcsak Ferenc József békés öregkor-fejét, hanem a hajdani tizezer aranyforintot is régen elsodorták a megváltozott idők hullámai. Mégis érdekes a reichenbergi merénylet története, amely akkoriban annyi szenzációt vert föl.

A legérdekesebb azonban, hogy

a rejtély megoldását azóta se publikálták:

a történelem új szenzációkkal szolgált, s a merénylőről a kor, a merénylettel együtt megbocsátóan megfeledkezett.

A jubileumi kiállítás esztendejében, 1891-ben történt, amikor Ferenc József látogatást tett Prágában s hogy a cseh-kelet szemben tanúsított szimpátiáját némileg egyensúlyozza, különvonattal reichenbergbe utazott, hogy a legnagyobb csehországi német várost s a német iparmunkások központját meglátogassa.

Ekkor robbant föl, néhány órával az udvari vonat megérkezése előtt a Hor-ni Ruzsodol melletti vasúti hidat,

amely a császári látogatást lehetetlenné tette. Mint később a nyomozás megállapította, a vasúti hidat töltéséből negyedméter magas vízszintes fakad, ebből volt két bomba elhelyezve, amelyek közül az első éjjel háromnegyed 12-kor a második öt perccel éjjel előtt robbant és a hidat a levegőbe röpítette, az utvonalat néhány száz méter távolságban megrongálta, a közeli parasztházak ablakait pedig összezúzta.

A bombamerénylet híre érthető izgalmat keltett Reichenbergben, ahol már mindent elkészítettek a császár fogadására.

Az állomás fel volt virágozva és készen lénben álltak az ünnepi komiték. A hatóságok fejüket vesztették és ijedten sürgönyöztek Thun gróf helytartónak, aki az udvari vonatot kísérte. A helytartó halálsápadtan tett jelentést az uralkodónak, ki

azonnal megállította udvari vonatát és visszaparancsolta a prágai állomásra.

Másnap a prágai, bécsi és budapesti lapok tele voltak a titokzatos merénylet szenzációjának hírével. A csodálkozás és megrökönyödés főleg azért volt mérhetetlen, mert

mindenütt meg voltak győződve róla, hogy a merényletet a különben császárhű németek követték el

s éppen ott, Reichenbergben, ahol erre senki se számított.

A veszedelmes cseh Prágában semmi incidens nem zavarta meg az uralkodó látogatását, annál értehtetlenebb volt a német Reichenberg műve, amelyet rövidesen nemzetközi anarchisták számlája terhére irtak.

A nyomozás a lehető legnagyobb apparátussal indult meg. Egyik házkutatás a másikat követte, de minden nyom hamis utra vezetett. Teljesen ártatlan és mit sem sejtő embereket vetettek börtönbe mint például Kronbauer szerkesztőt, egy osztrák kormánylap munkatársát, aki azal vont magára a gyanút, hogy pápirossal és ceruzával a kezében közeledett a császár felé a tutnói állomáson. Egy parasztot azért csuktak le, mert elragadtatással beszélt a lövésekről s néhány év elteltével, amíg be tudta bizonyítani, hogy a császár tiszteletére leadott disztüzekre gondolt.

Végül megjelent a hivatalos kommunikáció:

sikerült egy Wenzel nevű nemzetközi anarchista személyében a bombavetőt letartóztatni.

A lojálisan nyomozó és ostoba „Reichenberger Zeitung” azonban csupa császárhű buzgalmában rövidesen megállapította, hogy az a bizonyos

Wenzel már harminc évvel a merénylet előtt meghalt Reichenbergben s azóta a köztemető békés halottja.

Ezért nem maradt más hátra, mint díjat tűzni ki a bombavető fejére. Thun gróf maga járt elől jó példával és

háromezer aranyforintot ígért annak, aki a hatóságokat nyomravezeti;

Iniciatíváját rövidesen nyilvános akció követte és csakhamar

együtt volt a tizezer aranyforint jutalom, — csak a bombavető nem jelentkezett sehol.

A merénylőknek mindörökre nyomuk veszett.

ELÉVÜL A JUTALOM

Csak most, hogy a kitűzött jutalom jogilag is elévült, vetődött fény a titokzatos esetre.

Kiderült, hogy a merényletet négy szocialista munkás követte el, három közülük cseh volt, a negyedik német.

Az volt a céljuk, hogy megfélemlítsék Ferenc Józsefet és emlékeztessék a zokra

Kedvezményes árban a B. L. tisztelt olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

az atrocitásokra, melyekkel hivatalnokai rendőrség a szocialista munkásság illegálisan chembergi gyártelepeken jártak el.

Itt nyomozta ugyanis a császári titkórendőrség a szocialista munkásság illegális nyomdáját amelyben a „Freiheit” számai készültek, amelyek miatt

a nyomda tulajdonosát 19 évi súlyos fegyházra ítélték.

Erre az igazságtalanságra akarta a császárt a maga módja szerint 4 szocialista munkás figyelmeztetni.

Az egyiket Arnost Brucliknak hívják, a merénylet idején lakatossegéd volt, ma a nemzetiszocialista párt funkcionáriusa, a másodikat Joseph Sulcnak, aki nemrég még egy konzumszövetkezet vezetője volt, a harmadikat Frantisek Zsofkának, ez azonban közben Braziliába emigrált, ahol nyomaveszett. A negyedik egy német textilmunkás, Josef Schmidt Johannibergből. Közös elhatározásból vitték véghez merényletüket.

A ratschendorfi robbanóanyag raktárból dinamitot loptak s

megöltöttek vele két hosszú gázvezető csövet,

aztán elhelyezték a vasúti hidat alatt, úgy, ahogyan azt a nyomozás már megállapította. Majd kanócot vettek és meggyújtották...

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állás-keresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Eladó új ház Brassóban, Str. Zece Mai 21., Raktárház-utca közelében. 12416

Házat keresek megvételre, bekebelezett Albina-tartozással, Albina-betétkönyv ellenében. Cimeket a kiadóhivatalba kérek „Hat-nyolcszáz lej” ígeligére. 12417

Állást keres

Egészséges, fiatal szoptatós dajka azonnalra helyet keres. Brassó, Str. Transilvania 7. 12410

Állást nyer

Suche deutsches Fräulein zu Kindern. Dr. Paul Dery, Satu-Mare, Str. Tudor Vladimirescu 3. 12411

Lakás

2 egymásbanyiló, szépen butorozott szoba kiadó. Cim 12415. szám alatt a kiadóhivatalban.

CENTRUMBAN 3 szobás MODERN LAKÁS kiadó. Ugyanott CEMENTEZETT, vízvezeték és villanyvilágítással ellátott RAKTÁRHELYISÉG is kiadó. Cim 12419. szám alatt a brassói kiadóhivatalban.

Modern három szobás LAKÁS KIADÓ. Brassó, Katalin-utca 24-c. 12420

Házasság

Érettségizett IZRAELITA FIATALEMBER NŐSÜLNI szeretne intelligens családba. Szíves megkereséseket „26 éves” ígeligére kérek. 12418

Vegyes

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

14 napos társasutazás Görögországba 11.700.— lej **EUROPA** menetjegyiroda. Brassó

EGÉSZSÉGES ÉS BETEG NŐK RÉSZÉRE EGYARANT FONTOS MOST JELENT MEG! NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A NŐI BETEGSÉGEKRŐL

MEGELŐZÉS / VÉDEKEZÉS

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA KITER AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek — A nemi szervek fertőző betegségei — Hólyaghurut és vizeleti zavarok — A női folyásról — A menstruáció zavarai — Méh- és petefészkek gyulladása — Hüvely és méhbetegségekről — A méh hátrahajlásáról — Nemibetegségekről — A méhrák — Méhdaganatok — Az oophoria — Has- és hátfájások — A vizektergő — Végbélcsomók — Székrekedés — Vízértágulások — A gyermekáldás — A meddőségről — Nemimegtartóztatás — Az elhizásról — A házasság előtti orvosi vizsgálat, stb.

Írta: Dr. FÖLDES LAJOS nőorvos

a Teleia és az Orsz. Gyermekevédő Liga Szülő- és Anyaotthonának v. főorvos. Kapható: Ár: L. 117

A Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 56-58